Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2126 — SỐ PAGES — NGÀY THỨ HAI 14 SEPTEMBRE 1925. NGÀY 27 THÁNG BẢY NĂM ẤT-SỬU — SAU TRƯƠNG — NĂM THỨ 17

DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

Téléphone: 206
(Adresse télégraphique)
LUC-TINH—SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	12 $ 00	15 $ 00
Sáu tháng	6 50	8 00
Ba tháng	3 50	4 50

BẢN LẺ MỖI SỐ.... 0 $ 05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày rằm mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

閩新省六 報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 152-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez MM. Havinson, Bourdet & Cie, 7, rue Tronchet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU chủ bút.

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE

THƠ-VIỆN

Trong mỗi làng nên lập ra mỗi thơ-viện

Báo T. L. số 480 ngày 25 Août 1925 có ông Thơ-Sơn bàn về cái vấn-đề «Thơ-viện». Vậy kỳ giả có mấy lời tiếp luận theo đây để gọi là: đồng thinh tương ứng.

Vã Việt-nam ta đang buổi giao thời, có nhiều trang thức-giả nhận cho là cái thời-kỳ «bán khai» thế thì phải lo cho huợt-đọng con đường tấn-hóa. Đã lẫm hàng kiến-thức có tấm nhiệt thành đem hết tinh-thần tri-não ra mà luận giải những đều; đồng-an, công ích toàn là lời chả ngoc phòng sanh, thì nên nhớ rằng, ma chăng ai hay để ý đến cái vấn-đề nầy.

Nay có ông Thợ-Sơn bàn về cách lập nhà Thơ-viện trong mỗi làng và phải cần lập ra Thơ-viện. Kỳ-giả trót xem những lời luận lẽ, rất nên ý hiệp tâm đầu đăng kiến đăng phục.

Thầm nghĩ, dân Việt-nam ta đây, suy với ngoại-bang biết bao là thua thiệt. Việc mở-thương đã còn đỡ mà đường kỹ-nghệ cũng chưa rành, lại nhiệt là không có mấy may gì gọi là nhựt-tâm-đoàn-thể, ấy cũng tại thiếu kiến-thức mới ra nông nỗi, thì còn mong tấn-hóa là gì. Mà muốn cho dân tộc ta sớm chỗi gót lên cùng đường tấn-hóa, thì chỉ phải đồng môn thân thủy: «Tri-đục với đức-đục» mà trước cho lang trăng khắp cả tư chốn thôn quê cho đến nơi thành-thị, từ già chí trẻ, tới các hàng nữ-lưu.

Vã lại có tri-đục mới có đức-đục; tri-đục đức-đục có coi thì mới rèn đúc ra được cái tinh-thần, có đủ tinh-thần mới sanh tư-tưởng; hễ biết tư-tưởng rồi thì mới phân đoàn được những việc nên hư phải quấy của mọi lẽ ở đời.

Kìa trong mỗi làng đã có Nhà-nước thương dân như cơm đó, cất trường, mướn thầy dể mở mang cho trẻ con ta vào đường tri-đức hà còn thua đủ sao?

Vậy mà nào phải đủ đâu! trẻ con là tánh ham chơi thong thả, phóng tứ nghinh ngan, mộ hướng các đều vui đẹp, nào lo đến việc tương-lai, cực chẳng đã cha mẹ ép nên phải vào trường, vào trường sợ thầy cho nên phải học. Phần nhiều nơi các thôn-quê trẻ con học vừa biết đọc, biết viết thì đã thôi chí muốn thôi, mười đứa nên được mọt; mà lại cũng phần nhiều cha mẹ vì nghèo cho con học được bao nhiêu đó thì đã mãng nguyện, vì tục thường có câu: «Tôi cho con nó học cho biết tên tuổi vậy thôi.» Đó! chư-tôn nghĩ coi; biết đọc mà chưa biết tư-tưởng, biết viết mà chưa viết nên bài, thì sự học ấy có bổ ích vào đâu? Trẻ con nầy lớn lên, vì lúc nọ có nếm chút văn-minh vào trí não, cho nên cũng có cái nhiệt huyết, muốn lẫm sao cho mình được vào đường tấn-hóa, ngặt tiếc vì đến độ đã cùn, ăn nản quá muộn; vì chẳng khác thấy mưa đổ mới tính cất nhà, gặp khát nước mới toan đào giếng.

Muốn cho khỏi đều thất vọng của hạng hán-khai văn hóa nầy, thì còn chi hay hơn là lập ra Thơ-viện trong mỗi làng, hầu nối thêm cái đường kiến-thức cho mỗi người được dài lên mãi thế. Mà luận cho đích xá thì trong hàng tam-lưu mấy ai khỏi cần mở thêm tri-hóa.

Nếu lấy theo lời ông Thợ-Sơn biệt luận thì cũng đáng cho là chánh-lý, song vì quá ư nghiêm khắc, cho nên kỳ-giả có xin đổi lại một ít khoản như sau đây:

Vã lại đang một cản trong cái hương-gia mà làm Thơ-viện gầm còn bết tiện; vì nơi ấy hằng ngày nào là thâu thuế vụ, xử kiện thưa, nhơn dân lui tới rộn rịn thì xem ra mất vẻ êm đềm thanh tịnh. Còn mua sách sử chẳng cần lựa chi cho thái quá ngoại trừ mấy thứ sách tỉnh về hoa-nguyệt mà thôi. Còn như mua báo, thì chớ nên chê thứ báo nào, miễn cho có tư bổn được nhiều, thì báo nào cũng mua mà bọc hết; vì trong làng báo cũng có ông đùng lối văn chương huyền diệu, luận lẽ rất cao sâu; mà cũng có ông viết đại viết cản để làm tự đắc. Song tự mình tự lấy mà xem, hễ thích thì yêu, bằng chê thì bỏ. Vả lại làng báo lúc nầy mà trong 2 tờ báo có sanh ra phần đối, mà chẳng bên nào tự tính biết lấy lẫn mình, lại đem hết tinh thần trí não ra mà tranh luận thì tốt trên bút-chiến đó. Vậy thì các tờ báo mấy ai vẹn giữ cho khỏi được cái bút-chiến bao giờ. Mà có giữ được lại càng rất qui.

Theo cái ngu kiến của kỳ giả đây, thì trước khi muốn khuôn trương các Thơ viện nơi mỗi làng, thì không sao tránh khỏi tay chư vị Hương-chức hội-tề thì mới nên cho.

Trước hết lập sổ quyên, tiền, lập lời hiệp-ước. Chẳng luận người sang hèn cao thấp, nếu muốn vào hội thì được ngày; nhưng mà cứ theo ngôi thứ phẩm hàng, dùng việc chẳng đặng trái lối việc nước; mà nhứt là mượn sách xứ bao đem về nhà coi riêng thì nên tuyệt cấm.

Lập lời hiệp ước; lập sổ quyên tiền, ban đầu đông bao nhiêu, sau mỗi tháng còn phải đóng thêm bao nhiêu, phải biên vào bản cho rành mọi lẽ.

Lúc lập lời hiệp ước và sổ thâu tiền được rồi thì mới tùy lấy vốn mình mà cất nhà Thơ-viện, dầu nhà ngói hoặc cũng nhà lá, miễn là cho kín đáo, sẩm đủ tủ bàn ghế đăng mà dùng. Nhà nầy cũng nên cất gần nhà việc, hầu tiện cơn Hương-chức huởn lấy việc làng thì lại Thơ-viện mà xem sách và đọc báo.

Muốn cho được mau tấn-hóa thì trong mỗi luần, hoặc mỗi cuì thăng phải nhóm đủ mặt hội chúng để ra thai cho đối, ra bài (1) cho làm, ra đề cho đặt thi; hễ kẻ nào đối thai (2) trúng, đặt bài hay, làm thi giỏi thì một phần tiền trong số tiền dự định mà mua một ít món đồ, thưởng ngay cho mấy người hay giỏi ấy (3) để làm đục-chí; đó là làm cho được mau phát thêm lẫm đều tư-tưởng mới, mà vui có chí hằng, ích nào vì kịp.

Vậy thì con cái vẫn-đề nào, cái cơ hội nào, mà có ích, có lợi cho bằng cái vụ lập Thơ-viện nầy? Hỏi ai là người thương-lưu trí thức, có tài biệt luận kỳ dâm, có dạ nhiệt thành vì nước vì dân, xin tiếp luận giùm kẻ còn sơ sót.

Hỏi các nhà viết báo, các ấn quán, có nên vì cái cơ hội nầy mà cố-động càng dự dội hơn cuộc tuyệt-giao khách ngày nọ chăng? trước là ích cho dân, sau lợi cho mình, mà cái lợi nghĩa rất đáng làm không còn trở ngại đến chi hết và cũng sẽ được kết-quả mà!

Hỏi các hàng học-thức Tây-âu rất khoan mình cao kiến, cùng hương chức hội tề trong 6 châu có biết thương nòi giống thì đừng bỏ qua cái cơ hội nầy.

Quốc-dân ta sau nầy được rộng đường kiến-thức; biết đem lòng ái-chẳng, hiệp-quần, thương yêu nòi giống mà kết liên dây đoàn-thể, cũng do lấy cái cơ hội nầy, vì cái cơ hội nầy mà các cuộc tương lai sẽ được tức kỳ sở vọng đó!

Kỳ-giả không phải là người viết báo mà kỳ-giả là người ở chốn thôn-quê, nhưn thấy việc đáng làm cho nên phải luận.

MAI-KIỂM.

(1) Bài luận: Việc làng, việc thương-mãi, việc canh nông kỹ-nghệ.
(2) Hoặc ra thai, hoặc ra đối, tất cũng là đều sanh thêm trí.
(3) Mỗi khởi cuộc chơi, trước khi phải xuất tiền sắm đồ ăn.

NHƠN VẬT LUẬN

Con người có hơn thú-vật chăng?

Người là chi? Bất quả là một loại vật hay sanh, dưỡng, trưởng ấy, hay nói như thú vật kia vậy. Kỳ gia cho rằng «hay nói» chẳng phải như sanh, dưỡng, quạ, nhồng... lập nói được tiếng người đâu, những là thú vật cũng biết phát thinh để hiểu cùng nhau trong thất tình như người vậy. Song người mà đặng phân biệt với thú cầm, chẳng phải là nói rồi thôi; chớ thú vật chính có tánh thiên-nhiên không hay tự chế biến đặng. Bởi vậy nên chưa nông-học chăm ắt như hiện tiền, thì kẻ trồng có khác gì cái ở hồi tạo-thiên lập-địa, rồi đây đến tận thế tưởng cũng in hình chớ cón, người tự thử chi tự vải sau biết bao kiếp nhà... mới khác. Như trí khôn nên người mới thì đắc cái danh hiển vinh là «linh vật của Tạo-hóa». Hễ là vật linh thì lẽ cố nhiên phải có tánh thông trời tốt xuất cả thảy cầm hơn thú. Thế thì chỉ mà người hơn vật thời hà đáng hoài công định thuyết mà chi: chính cần biện luận ở khuôn linh vật khôn bì thú vật.

Ai lại chẳng biết rằng, bất cứ phi cầm tẩu thú, lúc có con đều trở nên dữ đòm ta đường: bình thường vì tội vô ý như người kiến cọp, thế mà khi sanh con mà rủi ro ở xét đi, nó liền cỡ gan bay theo cho vô. Ấy chẳng phải vì thương con mà quên phút mạng thân đi hay sao? Hễ trường người gặp con bị nạn ắt khó người lo chạy cho toàn thây, thương con đó sau sẽ khóc. Kẻ đôi ghe phen làm rơi con xuống nước, rồi đứng trên trông xuống, chớ không đem nhảy theo. Ấy trong khi mình làm cho con phải chết mà cũng không con đảm liều mạng nơi con thay: nếu đợi khi khóc mà mạo hiểm cứu con: hỏn e tâu được đó...

Vẫn kỳ-giả ra vài đồ ăn cho gà lầm: kỳ-giả hằng lưu-ý thấy gà mẹ đã không ăn, mà hới vừa tức kẹu gọn, vừa mồ bề hót, để cho con tiếp bề mồ mớt: thà cam mẹ đói, miễn đẳng con no: con hiếm người vì khó nghèo, sự cực khổ, thiếu ăn, đành đam con bỏ; cho hoặc bán, hoặc bỏ xó đường: như thế thì bầy hổ cầu: «phụ mẫu ai tử chi tâm vô sở bất chi» mà rồ ấy nhẫm mất đừng thấy những sức vật kia, e phải thẹn thùa quá ấy.

Lại thường khi nghe nói «Thăng phần quả chớ» Thiết nghĩ chớ ấy phần thay! Thử đem con chó mà ta đã nuôi được mới ít lâu, cho ăn, hay bỏ cách lạng cách sống: nếu chẳng bước hầu, thì hẳn sẽ làm vẻ không ngon ngày: dầu đánh-đuổi, bỏ đói khát đến đâu, nó cũng không phụ phàn gia-chủ: rồi hễ kêu tới nó, nó liền vui mừng ngoài đuổi chạy đến. Bình thường miễn cho nó theo với... dầu rừng, núi, bùng, sông nó cũng không từ. Chớ chẳng thiên chi người dầu nuôi mâm cao cỗ đầy trốt năm, nếu nó cớ mà đề sút một buổi ăn, thì họ đã trộm phiền, thầm trách rằng ta bạc đãi; nếu cho thất thường luôn vài bữa, thì họ quyết bỏ đi, tự hạn, không bước tới nhà, chẳng ngó tới ta nữa đây; hà lạ là phải đuổi xua năng nhe. Lâm ngàn phải trước, chỉ có một cái quấy — mà cũng chẳng đến quấy lối nữa đa — miễn có một sự chi mà họ chẳng vừa lòng, thì bao nhiêu điều ân bằng chất họ phải sạch. Như rửa thì cho phần bạc thế nào, người tin trung bao nhã?

Loại mối thân thể bằng cùng nhau, còn biết hiệp lực đồng lân xây nổi những gỡ nầm rất nên đồ sộ; thật quả đáng nêu gương cho những ai chẳng biết đoàn thể, tương ỷ tương y. lại mong vệ đồ kỷ, hại lẫn nhau, chẳng kể đồng bang, đồng chủng.

Loại ưng, oan ương, trống mái ở cùng nhau biết bao triều mến, sống không lìa, mà hễ con kia chết, thì con nọ tự tử theo liền. Như thế thì rất đáng tăng khen hơn những chồng như Ngô-Khởi, Đoạt-Ngao, hơn những vợ như vợ Đại-Lang, Tăng-Tử.

Con Ong ngày bay chi tối, nức mật bông về làm nên ổ. Con kiến mới bò đến chiều, lượm vật thực mang đầy hang. Con gà sáng bươi lới hôm, kiếm sâu bọ dành ăn, nuôi trẻ. Dầu đứng trên đồng lúa, cũng ra sức bươi quào, cho lao đóng rồi mới ăn, chớ không chịu ở không mà hưởng lộc. Thế mà đáng làm người sao hay biếng nhác, sự mệt nhọc, để mong lường gạt, đoạt-giựt, trộm-cướp của người ta làm ra chẳng đa phóng tráng. Như thế thì hà khỏi bị lời nhục mạ đi xú vạn niên đó ư?

Giết hay là bắt mới con quạ, thì ắt thấy trong giây lác cả bầy, bay vòn la ó trên không, lâm lúc lại đáp xa ngồng đánh mỏ người chủ sự: mà giết ở nhà tôi, thì anh giết đi, lựa phải bầy đều kích bác! »

Nghe vợ nói mấy lời, Lỗ-tri-Thâm lại cũng thêm giận tráng hồng, bèn chạy vào chụp lấy cây qóc-kiệm của anh ta giết đề trong phòng rồi nhảy ra, tiện tụ thủ vi cường, nhắm Xích-đầu-Tử mà đâm, may đâu khiến cho Xích-đầu-Tử né khỏi.

Xích-đầu-Tử chụp bắt lấy lưỡi đao, cười và nói tình-tào rằng: «Hay cho Lỗ-tri-Thâm dữ ta! Số ta chẳng thác về tay mi; nên lòng mi đâu quyết vậy. Ta có lẽ nào sợ mi sao? Ta thấy mi chẳng thêm giết người làm gì cả đừng vì sự chẳng tốt; thà ta nhịn nhường mà về thì hay hơn! » Lật lời Xích-đầu-Tử bắt lưỡi đao ra, mà trở gót lui chơn. Lỗ-tri-Thâm thấy vậy, lại chẳng nghĩ mà an-nàng lối mình; nghĩ có một đều đâm Xích-đầu-Tử không đặng mà trừ-tức mình, xách đao rược theo, quyết một cản dường lận sát. Xích-đầu-Tử đi ra đặng một đổi xa, quay đầu ngó lại, thấy Lỗ-tri-Thâm xách đao rược theo mình thì giận lắm, muốn đừng lại chờ Lỗ-tri-Thâm tới mà ra tay tỉ thí cho biết tay song xét, hễ nào cũng là anh-em, nó có nông nỗi, gây có mình người; khôn; nhịn nó thì nhịn luôn mà về, thẳng nó cũng không ai khen ngợi. Xét vậy rồi, chàng cứ dong-ruổi bước đang, càng mau hơn nữa. Lỗ-tri-Thâm thấy chàng bước mau, cũng rược rập tới; còn không đầy vài mươi thước thì kịp Xích-đầu-Tử. Xích-đầu-Tử e đi thùng-thẳng mà Lỗ-tri-Thâm theo kịp mình chăng, bèn sấp lưng chạy nhào, hình như kẻ hại tâm đăng tị tử, Mà hễ Xích-đầu-Tử chạy mau, Lỗ-tri-Thâm lại càng ra sức rược mau; nên chẳng khỏi bao lâu, đã thấy Lỗ-tri-Thâm theo gần bên gót, Lỗ-tri-Thâm mệt thở dả chẳng muốn ra hơi, song cũng rằng nói: «Xích-đầu-Tử vật hưu bôn tẩu! » Dừt lời, Lỗ-tri-Thâm bèn cầm độc đao chém tới, Xích-đầu-Tử le mặt, trở khỏi lưỡi đao, rồi ngay nẻ lại một bên, quyết bắt Lỗ-tri-Thâm cho biết mặt. Dè đâu chẳng may, khi trở khỏi lưỡi đao rồi, vừa muốn nẻ qua một bên, thì chàng đã sập ít-chưa-trâu, té nhào bên bờ đấp. Tướng cho số mạng Xích-đầu-Tử đã cùn, trật khiến tới day mà dứt; nên Lỗ-tri-Thâm thấy chàng té ngã nằm dài, có hàng mừng, vội vàng nhảy đại tới cầm đao chém xuống. Thôi rồi Xích-đầu-Tử có gì! Thất thế mà phải bại như vầy đây, trưởng cho Xích-đầu-Tử, dầu là tay lực học sau, có tài cử đánh đi nữa, cũng không dở nổi lưỡi đao của Lỗ-tri-Thâm quyết một ra tay lận sát; huống chi Xích-đầu-Tử, tuy trước vẫn là một tên cường-đạo có danh lớn, núp ẩn trong núi, chứ cũng là một tay tâm thường; vì sự khiến lanh xảo quyệt, ngôi không mà chịu của, thì trí dám sánh bì Bơn-hà-ng-Tin, chớ tài chưa kịp Đơn-hùng-Tin thuở xưa; có lẽ đâu Xích-đầu-Tử đở nổi. Tuế nào Xí h-đầu-Tử cũng chết về tay Lỗ-tri-Thâm, thác vì trời gieo ác tính của Lỗ-tri-Thâm rồi đó. Hay đâu, may đặt a ! Số mạng Xích-đầu-Tử chưa phải cùn; Xích-đầu-Tử đang chịu chết về tay thằng phản bạn; nên khiến cho Xích-đầu-Tử, cơn như vậy lại tỉnh tào như thường mà nghĩ xa nghĩ gần, tính lui tính tới; tính mãi không ra kế gì. Phần lại việc gấp mới bèn dứt, gấp đường như lửa cháy mày, không lý để vậy mà chịu bó tay, chàng phải cam, ngộ biến phải quyền, nhắm mắt đánh liều, may giải đặng lệu cho chẳng đã. Khi rủi tế xuống rồi liệu bề dậy không kịp chàng mở ni năm ngừa mặt ngó trời, dưa bốn gió lên mà thả thế, giữ mình; nhờ vậy nên khi Lỗ-tri-Thâm vừa nhảy tới cầm đao chém xuống, Xích-đầu-Tử lửa thế đã bằng lưỡi dao, vàng ra; dè đâu Lỗ-tri-Thâm, vận mạng tội tuồn, cạn cùng mạt kiếp, khiến lưỡi dao vàng lên nhè trung ngã ta mà xóc vào, rượt đó mà tuông như xôi; không đầy khắc hồn chàng đi-lộ xa chơi!

(Còn nữa).

Tác giả: CAO-HIỀN-VINH.
Nghiệp-phụ Lương-mỹ, Benicé.

BẾM RỐT CỦA NGƯỜI TỘI TỪ HÌNH

XXXV

Lỗ-tri-Thâm nghe quạ, mặt phừng phừng lửa dậy, gan sụt-sụt dầu sôi, Nầu, lửa chẳng con chế đầu thêm, chịp lấy mà nói hơi xoi gan móc ruột chỗng mà rằng:

« Chi vậy, anh Xích-đầu-Tử! Anh thấy chồng tôi sút-sức, làm gì dành cũng thua anh; anh lại thách ở nhà tôi ra mà tỉ thí với anh cho rõ tài cao thấp. Chi vậy ta! Anh đề mà gay ăn thua với người ta, gay chi lời chồng tôi; tuy vậy chớ cũng nghĩa anh-em, không cạng nhau cốt nhục chi tình, chứ cũng nghĩa đồng sanh đồng tử; lại thêm, ở nhà tôi cũng đã đây cơng khó nhọc thego mà giúp anh nhiều năm nhơ nhỏ tiếng xa gần; nay anh cũng nghe lời vợ anh, muốn qua mà giết ở nhà tôi, thì anh giết đi, lựa phải bầy đều kích bác! »

Nghe vợ nói mấy lời, Lỗ tri-Thâm lại cũng thêm giận tráng hồng, bèn chạy vào chụp lấy cây qóc-kiệm của anh ta giết đề trong phòng rồi nhảy ra, tiện tụ thủ vi cường, nhắm Xích-đầ-Tử mà đâm, may đâu khiến cho Xích-đầu-Tử né khỏi.

Xích-đầu-Tử chụp bắt lấy lưỡi dao, cười và nói tình-tào rằng: « Hay cho Lỗ-tri-Thâm dữ ta! Số ta chẳng thác về tay mi; nên lòng mi đâu quyết vậy. Ta có lẽ nào sợ mi sao? Ta thấy mi chẳng thêm giết người làm gì cả đừng vì sự chẳng tốt; thà ta nhịn nhường mà về thì hay hơn! » Lật lời Xích-đầu-Tử bắt lưỡi dao ra, mà trở gót lui chơn. Lỗ-tri-Thâm thấy vậy, lại chẳng nghĩ mà an-nàng lối mình; nghĩ có một đều đâm Xích-đầu-Tử không đặng mà trừ-tức mình, xách đao rược theo, quyết một cản dường lận sát. Xích-đầu-Tử đi ra đặng một đổi xa, quay đầu ngó lại, thấy Lỗ-tri-Thâm xách đao rược theo mình thì giận lắm, muốn đừng lại chờ Lỗ-tri-Thâm tới mà ra tay tỉ thí cho biết tay song xét, hễ nào cũng là anh-em, nó có nông nỗi, gây có mình người; khôn; nhịn nó thì nhịn luôn mà về, thẳng nó cũng không ai khen ngợi. Xét vậy rồi, chàng cứ dong-ruổi bước đang, càng mau hơn nữa. Lỗ-tri-Thâm thấy chàng bước mau, cũng rược rập tới; còn không đầy vài mươi thước thì kịp Xích-đầu-Tử. Xích-đầu-Tử e đi thùng-thẳng mà Lỗ-tri-Thâm theo kịp mình chăng, bèn sấp lưng chạy nhào, hình như kẻ hại tâm đăng tị tử, Mà hễ Xích-đầu-Tử chạy mau, Lỗ-tri-Thâm lại càng ra sức rược mau; nên chẳng khỏi bao lâu, đã thấy Lỗ-tri-Thâm theo gần bên gót, Lỗ-tri-Thâm mệt thở dả chẳng muốn ra hơi, song cũng rằng nói: « Xích-đầu-Tử vật hưu bôn tẩu! » Dừt lời, Lỗ-tri-Thâm bèn cầm độc đao chém tới, Xích-đầu-Tử le mặt, trở khỏi lưỡi dao, rồi ngay nẻ lại một bên, quyết bắt Lỗ-tri-Thâm cho biết mặt. Dè đâu chẳng may, khi trở khỏi lưỡi dao rồi, vừa muốn né qua một bên, thì chàng đã sập ít-chưa-trâu, té nhào bên bờ đấp. Tướng cho số mạng Xích-đầu-Tử đã cùn, trật khiến tới day mà dứt; nên Lỗ-tri-Thâm thấy chàng té ngã nằm dài, có hàng mừng, vội vàng nhảy đại tới cầm đao chém xuống. Thôi rồi Xích-đầu-Tử có gì! Thất thế mà phải bại như vầy đây, trưởng cho Xích-đầu-Tử, dầu là tay lực học sau, có tài cử đánh đi nữa, cũng không dở nổi lưỡi đao của Lỗ-tri-Thâm quyết một ra tay lận sát; huống chi Xích-đầu-Tử, tuy trước vẫn là một tên cường-đạo có danh lớn, núp ẩn trong núi, chứ cũng là một tay tâm thường; vì sự khiến lanh xảo quyệt, ngôi không mà chịu của, thì trí dám sánh bì Bơn-hà-ng-Tin, chớ tài chưa kịp Đơn-hùng-Tin thuở xưa; có lẽ đâu Xích-đầu-Tử đở nổi. Tuế nào Xí h-đầu-Tử cũng chết về tay Lỗ-tri-Thâm, thác vì trời gieo ác tính của Lỗ-tri-Thâm rồi đó. Hay đâu, may đặt a ! Số mạng Xích-đầu-Tử chưa phải cùn; Xích-đầu-Tử đang chịu chết về tay thằng phản bạn; nên khiến cho Xích-đầu-Tử, cơn như vậy lại tỉnh tào như thường mà nghĩ xa nghĩ gần, tính lui tính tới; tính mãi không ra kế gì. Phần lại việc gấp mới bèn dứt, gấp đường như lửa cháy mày, không lý để vậy mà chịu bó tay, chàng phải cam, ngộ biến phải quyền, nhắm mắt đánh liều, may giải đặng lệu cho chẳng đã. Khi rủi tế xuống rồi liệu bề dậy không kịp chàng mở ni năm ngừa mặt ngó trời, dưa bốn gió lên mà thả thế, giữ mình; nhờ vậy nên khi Lỗ-tri-Thâm vừa nhảy tới cầm đao chém xuống, Xích-đầu-Tử lửa thế đã bằng lưỡi dao, vàng ra; dè đâu Lỗ-tri-Thâm, vận mạng tội tuồn, cạn cùng mạt kiếp, khiến lưỡi dao vàng lên nhè trung ngã ta mà xóc vào, rượt đó mà tuông như xôi; không đầy khắc hồn chàng đi-lộ xa chơi!

(Còn nữa).

QUAN THỐNG-ĐỐC COGNACQ viếng tỉnh Biênhoa

Hôm thứ sáu, 11 Septembre, quan Thống-đốc Cognacq đi viếng tỉnh Biênhoa hầu xem các cuộc hư hao gây ra trong trận lụt dữ đội mới rồi.

Ngài đi chuyến xe lửa 6 giờ. 10 sớm mai. Lên tới Biênhoa thì cô quan chủ tỉnh Thiêbaut tiếp Ngài tại gare. Có đội linh mã tả chực tại gare chào ngài. Bữa ấy trời nắng chang chang, mà ngài cũng ráng đi cancel miễn nầy qua miền nọ. Ngài đi theo đường Trian và đường Tânuyên cho đến chỗ cản đường. Ngài lấy làm hân-hạnh mà thấy đường sá sửa sang trong vài ngày thì có thể cho xe ngựa đi được. Cũng nội trong buổi sớm ngài đi chalouque theo sông Đồng-nai đến Nhựt-thanh. Đi theo mé sông nên Ngài có thể rõ thấy các cuộc hư hao về nạn nước. Ngài có chuyển linh lập thế độ dân trong lúc họa gởi tai bay.

CÂY-ĐỨ-GÂY

CHUÔNG ĐỘNG BÊN TAI

sao chưa tỉnh giấc?

Cơ khổ thì thôi không! Chuông đồng hơn nửa thăng nay, tiếng nghe đã inh-ỏi. Gần muốn choét ọc, gần muốn bung tai: cả thảy lục chầu cũng đều nghe van biểu rõ. Vậy mà sao cón cơ kế không hay, cũng cứ khoan thai bước vào cửa hàng Bombay hỏi cũng la?

Hỏi rằng hôm chiều thứ bảy, có ba cô thật là lịch sự, mặt hoa da phấn, cốt cách phương-phi, mắt liếc lơ như sao băng, miệng cười xem đường hoa nở; nếu chẳng phải đoàn lầm, thì ba cô vốn là nữ-học-sinh tại nữ-học-đường lạ. Thế mà cớ sao lại thong-dong cười-cười nói-nói, nhơn tay nhau mà dắn tuốc vào tiệm Bombay, chẳng ngại chẳng ngăn, chẳng hỏ người mắc cỡ. Vậy chẳng hay ba cô vào làm gì ? trồng ? Ba cô còn thương mến nỗi gì ? Hay là tai vì bầy lâu nay cha mẹ vẫn tưng-tiu như vàng cao ngọc tốt, không nỡ nào đặng đến mình hai xương mai, nên rồi ba cô buồn, quyết đến đó đặng đưa lưng đỡ-mỏi cô một cây đủ của lũ Bombay nó liệu ?

Nếu quả ý ba cô muốn vậy thì rõ ràng ba cô là... ; từ đây chẳng chẳng nên ngó mặt đồng-bào ta làm chi nữa cho thêm buồn.

GIẤY BAN KHEN

Theo lời nghị ngày 27 Août 1925, quan Thống-đốc Cognacq có để lời ban khen thầy Hà-mỹ-Bâu, Cai-tổng Thanh-hiên (Hạchịa) về sự sốt sắng cần mẫn của thầy trong cơn bão-tố, nhứt là trong kỳ thâu thuế năm 1925 vừa rồi.

Vậy Bản-báo cũng đề lời ca lên mừng thầy đặng rạng vẻ son vua phấn nước.

B. B

MẠCH-LÔ TÂY GIỰT ĐỒ

Đêm hôm qua, chừa nhựt, Mạch-lô Tây lén đạo thánh phố rất đông; đoàn làm lũ bầy thả đi ngêu-ngênh, say hết rừm trời; song đó là cuộc vui chơi, dầu cho quá khuya cũng không sỉ trích. Cực có một đều giựt đồ mới đáng trách đó.

Mới lũ năm bầy tên thả đàng Frères-Guillerault gặp nhà M. D. có đàm cười, áp vào đập phá, rồi lại giả ăn cướp giựt của người một cái áo cầm-châu với một cái đồng hồ đây chuyền. Có kẻ patrouille tới bắt hết song chưa rõ tìm cớ ra đồ chăng?

Xử nầy ăn cướp chẳng thiếu, nếu cón thêm nữa thì qua nhiều.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Đông-pháp thời-sự

SAIGON

Xe hơi xe máy đụng nhau

Hồi 7 giờ rưỡi tối bữa 10 Septembre, một người Annam tên T, 25 tuổi, gốc ở trong Govap, vì mãn giờ làm việc nên chàng ta ngồi xe máy đăng về nhà. Vừa khi chạy trước nhà-thờ nhà-nước, có cái xe-hơi số C. 4727 của M. R... ở đường Richaud, đo nơi tên 40-pho Annam cầm tay bánh vô-vut chạy đến; xe-máy vừa nghe xe-hơi xành-xạch thì trong lòng đã rộn, tách bánh bề qua bề lại lâm sao đó, phải hay quẹo không rõ, mà lâm cho xe-hơi chạy ra nhằm xe-máy lật lái. Còn tên T. thì nhào ngửa, thương tích cũng bị bộn.

Lập tức chở chàng T. vào nhà-thương bó thuốc. Vụ còn đang làm ăn-kết coi lối lại đúng nào. Mà phải lâm! Bị chỗ nầy ngã ba ngã-tư lân-xân đây, tay là rộng mác đâu chớ hễ lin-quýn thì khó mà tránh khỏi sự rủi ro cho được.

∴

Mượn xe đạp chơi giải muộn

M. P... giúp việc cho hãng buôn, nhà ở tại đường kêu Darles, gia-tài có cái xe-máy hiệu *Moro* để làm chưn đi đi về về cho tiện và khỏi tốn tiền xe-kéo là khác. Vậy mà vừa rồi đây có tên Kiều-v-T... 20 tuổi, gốc ở Thanh mỹ-an (Giadinh) thấy xe còn khá lai hảo, mà ham đây chẳng phải là cố ý đem về làm chưn đi làm ăn chi cả. Ấy là dượng lúc buồn, muốn đi dạo vài vòng chơi giải muộn. Cậu ta nghĩ nếu bây giờ mà hỏi mượn thì ắt là phải nán-nỉ lông-bông lâm, chi bằng thừa lúc vắng mặt, mình lại đó xét đai chặc là có ý tiện việc hơn. Nghĩ rồi liền làm rồi, lại lấy dụp đi như bay, coi hộ lấy làm hân hoan đắc chí!

Chưng M. P... hay rõ cơ sự như vậy, tức mình quá, muốn đi tìm mà nghỉ đi chi cho mất công, bèn thẳng lại cở hớt; tưởng hễ gì không kịp thì chầy cũng nắm được ổ cho làm sao cho khỏi. Vậy thì phải rằng trốn chui trốn nhủi chốn nào cho tài nó, bỏ cậu Ngô-v-T... cho ta coi bộ chủ-ngục nó trùm lưỡng mà người kia kia.

∴

Chật phận lạc lài

Tôi nghiệp thằng nhỏ Lê-v-Thoại, 16 tuổi, quê quán nó ở ngoài Bình-định (Annam) vì thân nghèo hèn nên lưu lạc vào đây để lần lần kiếm thế sanh-nhai chi đó. Nhưng không rõ được nó vào đây đã được bao lâu rồi, có làm thuê ở mướn nơi đâu không, cùng là có ăn gởi nằm nhờ nhà ai không; mà mới mấy hôm nay nó có bịnh trong mình, không nơi dựa lưng. Thằng Lê-văn-Thoại tùng thế chẳng biết liệu sao mà đành liều vào trong một căn nhà trống ở tại đường Champagne, gần chân « Kuanhoa » nằm chịu trận lại đó. Thật nghĩ cái thân lữ thứ của trẻ thơ như thế mà đau lòng.

Thời may, gặp lính tuần cảnh đi rồn đường xây gặp cậu bé ta vậy-vã tấm thân như vậy bèn chở vào nhà thương-thí Tânđịnh để uống thuốc. Có khi nhờ Trời Phật phù hộ chẳng mấy ngày cũng mạnh lành cho chẳng không. Thôi, rằng mà uống thuốc cho mau mạnh nó hởi em! Mà ngày sau cộ gặp thời nên cửa nên nhà cũng đừng quên cơn khốn khổ nầy nhe!

∴

GIADINH

Lớn anh hùng, nhỏ cũng anh hùng

Sớm mai nầy tức là ngày 14 Septembre, có một cái xe chở bộ hành đi bán hàng bông từ Phú-nhuận ra chợ Saigon đăng bán cho kịp buổi chợ (tục gọi là xe cá). Lối 5 giờ rưỡi sớm mai anh đánh xe vừa sửa soạn xe đâu đó xong rồi, duy có đợi bộ hành trở bành. Bỗng nhiên có chiếc xe lửa riêng ở ngoài Phan-thiết chạy về Saigon, chạy vừa tới ga Phú-nhuận tên coi máy súp-lê cho tên coi cống hay đang gắt cống, thì kế đó tên gắt cống đóng cống rồi, thành linh cặp ngựa ta ngó tên thấy xe lửa sao làm phách cứ xập-lá hoài lại còn ra lịnh day đóng cống nữa chớ, nên cặp ngựa ta tức giận trăng hồng hèn nói mấy lớn anh hùng tàn phá cũng ảnh hưởng vậy chớ, bèn lôi xe chạy ra cặng xe lửa chu biết mặt, chàng xe-lửa lại thấy có người cầng lộ mình chẳng cho đi tới, làm cho xe lửa giận phải hất xe cá một cái rất nên anh hùng, liền đó xe lửa ngừng lại coi xe cá tợ như tượng nọi nầy miếng cây nơi kia cục sắt, rất may cho cặp ngựa coi lại không sao.

Kế đó có hai người tây trên xe lửa xuống làm ăn-quết.

Hủ bồn!! Hồ bồn!!

QUINHON

Trúng mối to

Hôm đêm 30 Août qua rồi, không biết có những kẻ trộm nào vào nhà của M. D.... entrepreneur ở Quinhon, thừa lúc ai nấy ngủ mốm, bèn lấy hết một số bạc 660 đồng và một cái mandat 244 đồng, song mandat chưa kỳ tên.

Trường là một số đề thôi, chẳng đề chúng coi lại phòng của M. L.... là người giúp việc cho ông cũng mất hết một cái bốp-phơi trong có đựng một số bạc 23 đồng.

Liền đó đi có hỏi sơn-đâm, thì chúng sau xét ra mới hay kẻ trộm ấy là Nguyễn-Mu và Nguyễn-Muol, cả hai cũng đều làm công cho ông. Vì cớ nầy nên rõ ràng hai tên đó, là bởi dã lâu ngày rồi, hai tên nầy thường hay bàn soạn tính thế làm sao cho ở con chủ của ông nuôi, lúc ban đêm có kẻ trộm đến nhà mà không sẩn được.

Ấy thật cũng gian là hùng. Rồi đây ở 10 cũng sướng lắm.

∴

NÔNG VỤ

(Kể từ ngày 15 đến 31 Sept. 1925)

Tanan

Công cuộc cấy giống lúa mùa đã đều nơi rồi. Nước ruộng cũng đủ dùng, lúa lên xem mới được khá.

Có nhiều làng thuộc về quận Mộc-hóa bị chuột cắn phá lúa mùa cũng hư hại bộn.

Giá bực trung 100 kilos: Lúa 5 $ 00 tới 5 $ 30. Gạo 10 $ 00 tới 10 $ 50.

∴

Travinh

Nhờ hơn nửa tháng nay, trời mưa thường, nước được đầy đủ, nên công việc làm lúa sớm đã hoàn-tất, lúa tốt được đẹp.

Cả ít hơi, nhà nông ta lo sửa soạn đất cả đăng có cấy giống lúa mùa và lúa mùa.

Giá bực trung 100 kilos: Lúa 5 $ 30 tới 5 $ 90. Gạo 7 $ 40 tới 11 $ 10

∴

Vinhlong

Mưa được thường, hễ ruộng nương không có đều chi trở ngại. Những lúa cấy rồi đều lên phát lâm. Hiện nay công việc mùa-màng cũng còn tiếp công làm tới như thường.

Giá bực trung 100 kilos: Lúa 5 $ 30 tới 6 $ 20. Gạo 7 $ 50 tới 9 $ 54.

∴

Bentre

Lúa sớm đã cấy xong rồi; duy có lúa mùa mùa còn đang trong công, nhà nông ta còn đang lo cày bừa và gieo mạ lúa mùa.

Giá bực trung 100 kilos: Lúa 5 $ 31 tới 6 $ 00. Gạo 7 $ 50 tới 10 $ 00.

∴

ĐẮM HÀM CON CÂM

Mới hay, làng thuộc tỉnh Cholon mới giải đến phòng Biện-lý quan nội vụ dâm hàm con câm. Sự tích như vậy:

Nhà kia ở rẫy, vợ chồng không trai, trước sau có hai gái, một đứa nhỏ nên bẩy, đứa lớn 14 tuổi mà đứa lớn câm trong lưng mẹ câm ra, hai chơn lại bị tật, nên đi không dặng. Ấy là oan-gia mà vợ chồng thương con không nỡ bỏ, để lo hoạn dưỡng đến lớn; nhưn sắc không đẹp để chớ cũng để coi, ngặt có một đều câm và đi không dặng, nên đề u-xủ, cạo đầu trọc lóc.

Một hữa vợ chồng mùa nầy, hừng đông đã ra ruộng, bỏ nhà cho con đứa lớn dựa nhỏ coi. Thuở nay, thì không sao, nay lại có Ba-Nài ở đâu mới mấy sanh, thừa dịp qua nhà, bắt con câm mà hầm đâm; một hai lần khoái chí hình sanh rồi bỏ đi chẳng quăng con câm khóc la vì máu mủ. Con nhỏ nên bẩy thấy vậy ra ruộng kêu cha mẹ, về bảo làng tổng, tra xét ra, con nhỏ chỉ mặt. Thật Ba-Nài ngu, có ở tù chung thân cũng đáng.

LỜI RAO

Sở Ba-sơn Saigon cần dùng mộ thêm thợ người, thợ tiện, thợ mộc, thợ đúc và thợ rèn cho thiệt giỏi.

Ai muốn xin vô làm thì đến hỏi tại phòng việc quản-lý sở Ba-son.

XE-HƠI NỊCH THỦY

Hai người chết, một người sống

Nghe đồn, nếu tiếng dồn ấy không sai lầm, buổi chiều thứ bảy có ba người tây-nhân — trong ba cô một làm quan tại Contrôle financier Saigon là M. Morieul — ngồi xe hơi đi Sadec. Người cầm bánh xe hơi cho chạy mau lắm. Theo lời người nói sức chạy một giờ tới 60. Tới bến đò Mỹ-Thuận không xuống xe cứ ngồi trên xe nên khi xe chạy luôn xuống sông, vược ra khơi xa lắm, và người và xe đều chìm. May đâu trong ba người trên xe, có một người thoát nạng, còn lại hai người, là M. Morieul với M. Qui là em vợ bị nịch thủy.

Xe-hơi giết người đã nhâm tai quen mắt mà quan trên chưa tìm dặng kẻ nào hay mà phòng ngừa thật cũng khá tiếc.

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc ADEN đã ở Port Said chạy qua Đông-pháp hôm 5 Septembre.

Chiếc AMBOISE ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ đến Saigon ngày 18 Septembre.

Chiếc AMAZONE ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon ngày 17 Septembre, 4 giờ chiều.

Chiếc Maurice LONG ở Bangkok đã đến Saigon ngày 15 Septembre.

Chiếc ANTAGNAN ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon ngày 7 Septembre.

Chiếc NIELY ở Pháp quốc chạy sẽ qua Đông-pháp ngày 8 Septembre.

Chiếc CEYLAN ở Annam và Tonkin sẽ đến Saigon 22 Septembre.

Chiếc CLAUDE CHAPPE ở Pháp quốc sẽ đến Saigon ngày 20 Septembre.

Chiếc CHANTILLY ở Nhựt-bổn và Trung-quốc đến Saigon ngày 2 Octobre.

Chiếc Paul BEAU ở Singapore sẽ đến Saigon, ngày 23 Septembre.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc AMAZONE sẽ chạy đi Tourane và Haiphong lối 20 Septembre.

Chiếc CAMRANH sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 13 hay là 15 Septembre 10 giờ.

Chiếc Maurice LONG sẽ chạy đi Bangkok ngày 18 Septembre.

Chiếc PAUL-BEAU sẽ chạy đi Singapore ngày 26 Septembre.

Chiếc AMBOISE sẽ chạy đi Pháp-quốc. ngày 21 Septembre.

Chiếc ATAGNAN sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn lối ngày 26 Septembre.

Chiếc PAUL BEAU sẽ chạy đi Singapore ngày 26 Septembre.

Dịp tốt — Rẻ lắm!

Vì dư dùng nên muốn bán

Một cái xe hơi hiệu: CADIX

4 chỗ ngồi, còn tinh hảo, bình accus mới

Có đủ đồ nệm và đồ phụ tùng

Định giá: 800$00

Xin do nơi: Madame HIỀN,

6, rue Jean Monlah à Saigon.

(Hỏi trước kêu lá 68, rue Đỗ-hữu-vị.

MUỐN BÁN

MIẾNG ĐẤT, Eden Cinéma — Cholon đường Tổng-đốc-Phương.

Ai muốn mua xin do nơi báo quán Lục-Tỉnh Tân-Văn thương nghị.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 14 Septembre 1925.

GIÁ BẠC

	14 9	12 9
Nhà-nước	12 F. 45	12 F. 45
Ngân hàng Đông-pháp	12 45	12 45
Société de Gérance de la Banque Ind. de Chine	12 45	12 45
Hongkong Shanghai	12 50	12 45
Chartered Bank	12 45	12 45

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao lấy luôn giá 100 kilos.

Vinhlong (Gạo-mới)	5 $ 70	à 5 80
Gocong (Gạo-mới)	6 00	à 6 10
Bạc-xanh (Gạo-mới)	5 95	à 6 05
Bacliêu (Gạo-mới)	6 05	à 6 15
Namvian (Gạo trắng mùa cũ	5 45	à 5 55
Gạo đỏ mùa cũ	5 10	à 5 20
Giá thường (Gạo mới)	5, 94	à 6 04

TRUYỆN TÔ-HUỆ-NHI 3 cuốn (trọn bộ) giá... 0$25

OÁN-HỒNG-QUÂN 1 à 6 (còn tiếp) giá... 0$25

PENSIONNAT

Huỳnh-văn-Chợ

CHOLON.— Route Mytho

Trường dạy thi bằng-cấp sơ-học và bằng-cấp tốt nghiệp (Certificat d'études primaires et diplôme de fin d'études complémentaires).

TỰU TRƯỜNG

NGÀY 17 AOUT 1925 — nhằm 28 tháng sáu Annam.

Xin viết thơ trước dặng bổn trường để dành chỗ.

XE MÁY HIỆU:

J. B. LOUVET

ĐƯA GIỎI HƠN HẾT VỀ ĐƯỜNG LỘ VÀ CHẠY PISTE

ăn hàng nhứt trong đua

HỘI HOÀN CẦU VỀ CHẠY MAU

ăn hàng nhứt chạy xa 936 km

HƠN CÁC HIỆU KHÁC

XIN MỜI QUÍ VỊ ĐẾN XEM XE NƠI HÃNG

« AU SPORTIF FRANÇAIS »

135.— Rue d'Espagne.— Saigon

MỘT MÌNH LÀM ĐẠI LÝ CHO XE HIỆU:

J. B. LOUVET —:— ELDÉE —:— A. S. F

và cho VỎ và RUỘT BERGOUGNAN

THUỐC HIỆU ASPIRINE DES "USINES DU RHONE"

là thuốc để uống trừ những bịnh:

Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cư

Nhứt đầu, nhứt ốc, nhứt răng

Đau mình, đau mẩy, đau lưng. Nhứt gân cốt, trật cổ

có bán cùng trong các nhà bán thuốc

Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES DU RHONE"

mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

VAN-HÒA

N° 88, Rue de Gocong — CHOLON

KÍNH CÁO:

Hiệu VẠN-HÒA nhượm vải đen nhứt hạng tốt ở tại chợ CHOLON.

Vải đề nhắn « Con cá Kim-Ngư xanh » thì đã có tiếng trong Lục-tỉnh hơn ba mươi năm nay ai ai cũng đều rõ biết.

Vải nhượm đen dùng chẳng hề khi nào trở phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bứ như các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn-hiệu có chế ra tâm thứ vải đen đều đề nhắn hiệu: VẠN-HÒA, VẠN-XUÂN LONG, NHƠN-HÒA và HIỆP-MẬU.

Bởi bổn-hiệu nhượm tốt, nên cũng có kẻ gian nhơn dùng dịp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu, đặng mà thủ lợi và cho chư'qui khách mua lầm, tưởng là vải của bổn-hiệu: Vì vậy bổn-hiệu xin chỉ rõ cho chư qui khách có mua vải của bổn-hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái hiệu vải, cái hình chữ nhơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm kẻ gian trá.

MÀY HIỆU VẢI CỦA BỔN-HIỆU ĐỀU CÓ CÂU CHỨNG TẠI TÒA THƯƠNG-MÃI SAIGON LÀ:

1° 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
2° 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
3° 1 con cá Kim-Ngư xanh.
4° Vạn-Hòa con gà trống.
5° Vạn-xuân-Long xe lửa.
6° Vạn-Hòa chiếc tàu.
7° Vạn-xuân-Long bươm bướm.
8° Hiệp-Mậu con ngựa đưa.

VẠN-HÒA, kính khải.

Téléphone 702.

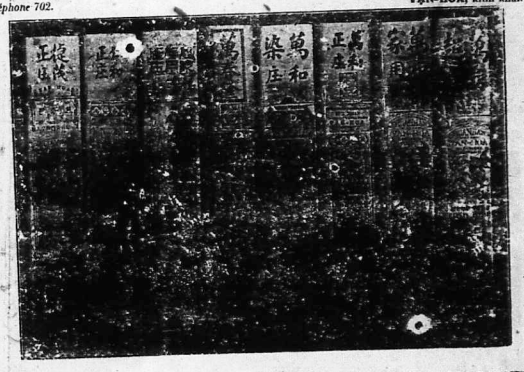

Feuilleton n° 56 — *Du 14 Sept. 1925.*

TIỀN CĂN BÁO HẬU

HỒI THỨ I

Giành chức p hận hại người tâm tai-nạn Giựt nợ-tình xui kẻ chịu hàm oan.

Tra án Đăng-Tiết

Tuy nói ngài đi ngang liếc mắt ngó thoáu qua Đăng-Tiết vậy chớ, ngài đủ mà nhắm xem tướng mạo Đăng-Tiết là tội nhân, là người sẽ chịu chongài tra vấn. Ngài thấy Đăng-Tiết tráng cao mắt sáng, môi dày, mày dứng, miệng lại lộ hai hàm răng trắng tợ ngà; ngài nhìn biết Đăng-Tiết chẳng phải kẻ tầm thường, mà rõ là tay khí thượng anh-hùng, thông-minh trí-huệ; người có tánh ngay thẳng và cang-đảm hơn người.

Bởi vậy, quan phó Biện-lý, mới liếc mắt ngó thoáu qua một lần đầu, ngài đã có lòng thương Đăng-Tiết. Nhưng bởi ngài là một vị hình quan tánh tình nghiêm khắc nên ngài chẳng chịu chu đeo cái sở yếu của ngài mà bỏ phép công; ngài lại sực nhớ tục ngữ có câu dặn rằng: Chẳng nên do cái sở kiến ban-sơ mà đoán, đầu rằng cái sở kiến ấy tốt; tức thì ngài bỏ qua; không thèm nhớ tới. Khi ngài bỏ hết sự ngài thương xót Đăng-Tiết mà sanh lòng tây vị rồi, ngài mới soi kiến rọi mặt ngài mà sửa hình ngài cho chỉnh tề, rồi ngài mới ngồi lại án đường, bộ coi có oai, tánh tình nghiêm khắc.

Ngài thăng đường rồi, nội trong giây phút, linh dẫn Đăng-Tiết vào.

Đăng-Tiết, mặt coi có hơi tái xanh, song bộ tánh tao vui như thường, bước vào trước mặt quan, cuối đầu thi lễ. Thi lễ rồi chàng liếc mắt rảo xem tứ trên tới dưới, tuồng như chàng liếc mắt kiếm ghế mà ngồi như buổi chàng vào nói chuyện với ông Mo-Ren chủ-hãng vậy. Bởi vậy chàng liếc kiếm ghế đâu thì chẳng thấy, chỉ thấy dụng thấy gần cơm mất oai-khí của quan phó Biện-lý ngó chàng, (ấy là cách riêng của hình quan, thường chẳng muốn để cho tội-nhân ngó mặt mình mà do ý tứ, nên hễ thăng đường, thường hay châm chỉ ngó tội-nhân, làm cho tội-nhân khiếp sợ.) Đụng mắt quan phó Biện-lý ngó chàng một cách oai khí và nghiêm khắc lắm, làm cho chàng phải khiếp mà cuối mặt không dám liếc xem chi nữa, bấy giờ chàng mới ấnh ngộ biết mình đứng giữa tòa, chịu cho phép công tra-vấn.

Quan Biện-lý ngồi và dở giấy tờ của ông có napp để làm tang khi giải tội vào, mà xem; và hỏi bị cáo:

« Người là ai, tên gì họ gì nói cho ta biết?

Đăng-Tiết. — Bẩm quan lớn tôi là Yết-môn Đăng-Tiết, lái phụ tàn Phahoa-Long thuộc hàng Mo-Rên phụ-tử.

Phó biện-lý. — Ngươi mấy tuổi?

Đăng-Tiết. — Bẩm, mười-chín tuổi.

Phó-Biện-lý. — Ngươi làm gì trong lúc ngươi bị bắt?

Lời quan phó Biện-lý hỏi đến như nhắc, khiến Đăng-Tiết bẩm khai mà dạ người người; nghĩ đến cuộc vui dạ người người; nghĩ đến cuộc vui dày lòng nào mà chẳng. Chẳng người người nhớ đến đồi mắt chàng rạo cái mặt nặng nề quạo quọ của hình quan mà chàng tưởng như thấy Mặt-thế-Điệc bên chàng; khiến chàng bẩm khai mà tiếng nói hơi rung như khóc rằng:

« Bẩm tôi đang thết đãi họ đương vẻ lễ sinh của tôi! »

Nghe nói đang đãi họ về cuộc lễ sinh, ông Vĩnh-Pho nhớ đến lễ sinh của ông cũng bị ông Cò tới kêu làm cho vở lở cuộc vui, ông quên phận ông là hình quan, ông vùng rún mình mà nói cách chưng hửng và cảm xúc rằng:

«Người đang ăn lễ cưới của ngươi? *Đăng-Tiết.* — Bẩm, tôi đã cận giờ cưới người tôi có tình khẩn-khít đã ba-năm nay, vẻ làm vợ ».

Ông Vĩnh-Pho, vẫn biết lòng hằng khẩn khái nghiêm khắc, dầu nghe thấy cái nỗi thảm-não ông cũng không nao núng; mà nay ông nghe Đăng-Tiết kể nỗi mình éo-le như vậy, ông chạnh lòng, là vì cuộc vui của Đăng-Tiết cũng như cuộc vui của ông, mà chẳng may bị người đến làm cho vở lở.

(Mai tiếp.)

CÔNG-TI QUAN-HẠT ĐẠI-THƯƠNG

GRANDS MAGASINS CHARNER

ở góc đường Bonnard và Charner

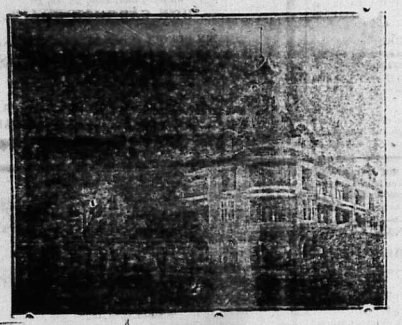

Máy nổi, Thường phát — tại kho quán số 45 140, Đường thủy — tại hàng buôn bán số 543.

Dây thép đề tắc: MAGCHARNER

Các ông và các bà nên dùng dầu

PÉTROLES HAHN

mà săn sóc tóc

Chai nhỏ.....	7 fr	25
Chai lớn.....	1	22
Thứ chai huê mi.....	26	00

PHÒNG GỌT MÓNG TAY

PHÒNG TRÀ — QUÁN RƯỢU ĐIỆU HUỀ KỸ

Có nhạc giúp vui. | Ngày thứ năm: từ 16 giờ 45 tới 18 giờ 45. | Ngày chúa nhựt: từ 9 giờ tới 11 giờ.

NÊN THỪA DỊP GIÁ BẠCCAO LÚC NÀY MÀ MUA ĐỒ SỨ NGAY THẬT LÀM CHO CHÚNG TÔI TRỞ NÊN MẠNH

Thùng thơ số 528.

HÃY CHO CON MÌNH DÙNG

BỘT SỮA HIỆU

NESTLÉ

Hậu nhựt nó sẽ trở nên con người mạnh bạo và mập mạp.

Tại hãng Nestlé môn bài số 35 đường Mac-Mahon có cho kiểu bột sữa và quyển sách chỉ rành cách dùng bột ấy.

CÁC SÁCH THUỐC CHÁNH NGHỆ

Quyển sách này trước in 3000 cuốn đã bán hết. Có nhiều vị hỏi mua thêm, ấy đó đoán quyết rằng sách này rất hữu ích nên bổn hiệu vội vã in thêm 2000 cuốn nữa cho đủ cho các vị nào trước mua không kịp nay có mà dùng. Vì in kỹ nhỉ sở phí nặng hơn, nên sụt giá nhe.

Chư quí-vị mua mua gởi thơ mua kẻo hết và đề mà dùng hằng năm, chẳng khác nào trong nhà có ngọn đèn sáng luôn luôn.

Một cuốn: Giá ..... 1$30
tiền gởi 0 20

Đề bán tại nhà in Imprimerie de l'Union NGUYỄN-VĂN-CỦA, 157 Rue Catinat, Saigon.

Sống lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bên nước Huê-kỳ có một vị điền chủ đã quá tuổi tuổi mà lại còn sức lực mạnh mẽ như người ở tuổi đi đông chiều hôm; ăn mỗi bữa, cả ngày ở ngoài trại ngoài đồng cai tổ-ông làm công-nhựt-ký. Ngày nọ có mọi người đi thăm ông, hỏi thử cho biết tại đâu ông nay đến bao tuổi vẫn mà còn sức lực không phải kém vậy? Ông giả đáp: ai rằng: Có chi là đó mà hỏi, ta đến thì trước khi ăn cơm hay uống rượu một ly nhỏ rượu Quina Gentiane hiệu Mezet là một thứ rượu trường sanh bổ tác.

Người khách nghe nói rồng có công mười một ở trại ông thì mừng lắm, liền về nhà cai tổ đi mua cho đặng thứ rượu Quina Gentiane mà dùng mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói ông có ý thăm sanh, cũng bèn rủ nhau đi mua rượu ấy đem về mà uống bổ phan nam.

CÔNG-VĂN

Số tiền 2942 — QUAN NGUYÊN-SOÁI NAM-KỲ

Thường thọ tam đẳng bửu-tinh,

Tuân y chiếu ngày 20 Octobre 1911, định quyền hành quan Nguyên-soái Nam-kỳ và các quan khác nơi cõi trong Đông-pháp;

Chiếu theo lời nghị ngày 8 Decembre 1911 định thể lệ về sự phân ranh hàng chung những đất trong các làng trong Nam-kỳ;

Chiếu theo lời nghị ngày 18 Novembre 1912, định sửa đổi thứ nhứt và thứ 5 lời nghị ngày 8 Decembre 1911;

Chiếu theo lời nghị ngày 10 Juin 1914 định phân tiền phí về sự phân ranh hàng chung những đất;

Chiếu theo lời nghị ngày 10 Juillet 1919, định sửa đổi phải trả cho các quan kinh-lý và chuyên môn Thanh-tra sở khẩn đất và hoạch đồ trong Nam-kỳ về việc đo đất và vẽ họa đồ;

Chiếu theo tờ công văn số 1130 ngày 13 Août 1925 của quan Tham-biện Châudốc,

NGHỊ ĐỊNH:

Điều thứ nhứt. — Định phân ranh hàng chung những đất trong làng An-Nong, An-Thạnh, Thôn-hòa, Phú-thạnh, Thới-sơn và Vĩnh-hưng, tổng Qui-đức, hạt Châu-đốc.

Điều thứ 2. — Một tháng trước khi hội phải viên phân ranh hàng khởi công, thì lời nghị này sao trọn cả lời nghị ngày 8 decembre 1911, có lời nghị ngày 18 novembre 1912 sửa lại, phải làm yết-thị dán tại nhà việc làng ấy và đề vậy buổn luôn trong lúc phân ranh hàng.

Điều thứ 3. — Quan Tham-Biện chủ tỉnh Châu-đốc và quan chánh sở Khẩn-đất và họa đồ, tùy theo phận sự, lãnh thi hành lời nghị nầy.

Saigon, le 4 Decembre 1925.
Ký tên: COGNACQ

Trình kiểu tại sở Kiểm duyệt tài chánh ngày 2 Septembre 1925 số 1894.

ĐÍNH CHÁNH

Phàm mỗi việc đều do nơi lý lẽ mà luận; vậy không kẻ phân nhiều đông biết xét suy mà đem lòng thương trưởng cuộc buôn bán thực thà từ tế của M. François Sự bán hột xoàn, ở Chợ-cũ Saigon (lối giữa dãy phố chả bán vải) ngoài ra còn một ít kẻ đưa ninh, hoặc vì chuyên nghề buôn hột xoàn, vì thấy tiệm M. François Sự bán hột đã tốt mà lại rẻ hơn của họ, thì họ phải ế, cho nên rằng k ém đến nói của người là xấu, là mắc vàn vàn, ấy là lẽ thường thấy, chớ kỳ trung M. François Sự bán hột thật tốt và đề hạng mà lại giá trưởng phải rẻ hơn lắm. — Vậy ta nên tìm xét cho biết cần do thì mới rõ: là M. François Sự mua hột xoàn ngay chánh gốc hay là đâu? — M. François Sự sở phí nhiều hay là ít? Còn chỗ khác sở phí nặng nhẹ? thì biết đâu là rẻ mà tốt và đáng tin cẩn; chắc, theo lý tưởng M. François Sự mua ngay cho nên đủ thứ ấy là người chuyên môn, cho nên ăt tốt và rẻ hơn của những kẻ sĩ lại ở đây, vậy ta nên vì lòng nhiệt thành đến giúp cùng có dịp khuyên kẻ khác đến giúp người Annam một nói giống với ta và từ tế đáng tin cậy như M. François Sự vậy mới vui lòng.

SÁCH

Minh-Tâm Bửu-Giám

Sách « MINH-TÂM BỬU-GIÁM » cuốn thứ nhì par Pétrus Trương-vĩnh-KÝ đã xuất bản rồi.

Vậy qui vị muốn mua xem thì xin gởi thơ cho *Nguyễn-văn-Của, Imprimerie de l'Union rue Catinat 157 Saigon.*

Giá bán ..... 1$00
Phụ thêm tiền gởi..... 0 20

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tiệm lớn thành Paris

KHÁNH-KÝ và Công-ti

54, Đường Bô-ka (*Boulevard Bonnard*), Saigon

Dây thép nói số 414 — Dây thép đề tắc Khánh-ký, Saigon

Lãnh rửa kiểu và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình màu đủ sắc hình vẽ bằng mực tàu; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất rõ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Cũng có bán bán đồ để dùng chụp hình; Rửa hình và sửa kiểu rất giống. — Ở tiệm có sẵng các kiểu khuôn. — Có bán sơn thủy bằng mực, bằng dầu đủ các màu. Vẽ sẵng hoặc vẽ theo ý qui khách đặt, khi đồng ban muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Qui khách ở Lục-tỉnh muốn thợ đến nhà chụp xin gởi hay đánh giấy thép chỉ chỗ ở cho rành thợ sẽ đến tại nhà.

SOCIÉTÉ

INDUSTRIELLE

DE VINH-HOI

Bureau: 133, Boulevard Charner. — Saigon

LÒ GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VINH-HOI SAIGON

Hỡi người Annam,

Nếu Chư-tôn muốn cất nhà và xây vách tường cho chắc chắn và hoà-mỹ, thì hãy đến tại hãng làm gạch mới chế tạo hay là viết thơ mà mua gạch thì Chư-tôn đã đặng vừa lòng chẳng sao.

Vì sự chế tạo đều kỹ càng, và chắc xiêu nên Chư-tôn đáng đem mặt lên thì thấy lợi tiền thì.

Vì chúng nó thì sự tốn hơn chúng hơn thứ gạch thường mà lại chắc hơn, bền bỉ hơn thứ gạch thường hội phần.

Vì thứ gạch nầy xây rồi mặt tiền mà thôi chớ không cần phải tô thêm nữa.

Vì gạch nầy làm toàn bằng vôi Cang-long và cát sông Đồng-nai, nên tốt lắm, đã lâu mà lại đẹp nữa.

Nên Chư-tôn muốn đóng thứ gạch có màu thì bổn hiệu có bề đóng làm cho vừa ý Chư-tôn.

Vậy hãy mau mau đến mà thương nghị đóng bổn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu thì bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

CHỦ-NHƠN.

SÁCH CÓ ÍCH

Quan Y-khoa tấn sĩ SARRAMON làm mới rồi cuốn sách DƯỠNG SANH dịch ra bằng chữ quốc-ngữ, in có nhiều hình để cắt nghĩa trong các chứng bịnh và cách điều trị. Thật là một quyển sách có ích cho mỗi người. Ước ao sao mỗi nhà có một cuốn để coi theo đó mà phòng bịnh hoạn và cách vệ sanh thì lấy làm qui lắm.

Giá mỗi quyển..... 1$20 | Phụ thêm tiền gởi.. 0$30

CÓ TRỪ BÁN TẠI

NHÀ IN L'UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA

157 đường Catinat — SAIGON

Một quyển sách hữu ích!

Mới xuất bản một quyển sách tựa đề «Les Administrations et les Services Publics Indochinois» của ông De GALEMBERT, Tham-biện hạng-nhứt ở Hanoi soạn ra. Mục-đích quyển sách nầy là biện-giải việc chánh-trị trong cõi Đông-pháp. Rất có ích cho những vị sắp ra thi Thừa-biện cùng các hội thi khác.

Trở bán tại nhà in *Union, 157, Rue Catinat — Saigon.*

Sách dày 858 trương, giá... 10$00

Xin gởi theo 0$40 tiền cước phí.

RU'Q'U PIPPERMINT

ĐÒI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy nống mát khan tiếng và tiêu.
Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ,

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm.

Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mộ thể thao trước khi tập diễn những miếng quyền mệt nhọc họ hay dùng thứ rượu chát hiệu «PREIGNAC».

Thứ rượu nầy mát mẻ dễ dàng dễ tiêu, mà chất rượu lại hiền làm cho bổ khoẻ, giống gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiệt là một thứ rượu đại hữu ích cho mấy nhà luyện tập thể thao.

Bán sỉ và bán lẻ tại hãng BOY LANDRY, 21, place du Théâtre Saigon có thể mà chọn cần mua tỉ lệ thì hãng đăng cho người.

Cuộc xổ số

CỦA TƯƠNG-TẾ HỘI NĂM 1925

Chiếu theo lời nghị số 1875 ngày 5 Juin của quan Nguyên-soái Nam-kỳ, bản trị-sự các hội Tương-tế được phép lập ra một cuộc xổ số hầu lấy tiền giúp các hội khuyến-thiện.

Định giá mỗi số là *một đồng bạc* (1$00)

Các số trúng

1 số trúng	10.000$00	—	10.000$00
1 —	4.000 00	—	4.000 00
2 —	2.000 00	—	4.000 00
8 —	1.000 00	—	8.000 00
10 —	500 00	—	5.000 00
50 —	100 00	—	5.000 00
80 —	50 00	—	4.000 00
200 —	20 00	—	4.000 00
352			44.000$00

Định đến ngày 11 Novembre 1925 sẽ xổ số tại dinh quan Đốc-lý Saigon.

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XÔ thì chẳng cần chỉ phải CỰ ĂN và an dưỡng trong phòng.

Thuốc hươn nầy dễ uống lắm và đã mau số lại số rất êm thấm.

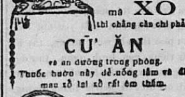

Bán tại: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Pasteur, St-Denis, Paris, và hiệu trong các dược-phòng đều có bán.

Lời rao cần ích

Hãng « ĐẠI-ÍCH » ở CHOLON, Đại-lý khắp cõi xứ Nam-kỳ cho xe máy hiệu MALBROUG và đèn mãn-sông hiệu « SUCCÈS » kính tổ cùng các qui khách đặng hay: Nhơn vì hãng mới sửa soạn *mở rộng nhà buôn* cho lớn hơn khi trước nên đã dọn qua cần số 383-385 đường Marins.

Nhơn dịp nầy hãng ĐẠI-ÍCH có bày nhiều đồ rất có lợi và dễ dàng cho các nhà buôn nào muốn mua xe hay đồ phụ tùng về bán lại.

Cuộc đua tranh giải nhứt Nam-kỳ 100 km. xe máy MALBROUG đi với boyaux hiệu HILL đặng ăn hạng tư và hạng mười.

Lãnh gởi cách lãnh hóa giao ngân cho khắp nơi.

Trong nhà trong cửa
ai ai
cũng phải có sẵng

THUỐC HƯƠN PASTILLES

VALDA

đặng Khi, có con nít đi học, Khi có ông già hà cả ra vô, Chẳng có người phải đi ra, tới sở làm,

THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH

hoặc ngậm cho tiong cô thong hơi Khỏi bịnh,

hoặc ngậm mà trừ bịnh, như Khi sổ mũi, đau cổ, mệt thở, ho đàm, tức ngực, nôn, vân.

MÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ dùng lấy một thứ

THUỐC HƯƠN PASTILLES

VALDA

mà thôi

bán đựng trong hộp coi trên nhãn phải có hiệu chữ

-VALDA-

MỸ-THUẬT PHẨM

FRANÇAIS ANNAMITE

PAR

J.-B. P. TRƯƠNG-VĨNH-KÝ

Quyển tự-vị của quan lớn Trương vĩnh-Ký dịch tiếng Pháp ra tiếng Annam, đã hết là hai năm nay.

Từ đấy đến nay nhiều vị hỏi mua, nên bổn-hiệu lo in đã rồi.

Quyển tự-vị nầy tuy in chữ nhỏ mà cho tới 712 trương và có 1250 cái hình rõ trong tự-vị Larousse chữ Pháp.

Giá 6 $ một cuốn

Phụ thêm tiền gởi 0 24

Vị nào muốn mua xin gởi thơ hãy là đến tại

Imprimerie de l'Union, NGUYỄN-VĂN-CỦA. *Rue Catinat, 157. — Saigon.*

SÁCH

Thời-Sự Cẩm-Nang

In mới rồi

Thường năm bổn-hiệu xuất bản một cuốn THỜI-SỰ CẨM-NANG. Trong đấy có đủ các số, các tỷ và tên họ các viên quan nhà-nước, các lời nghị cần ích cho hương-chức làng đang mà làm việc quan. Lại có vài quyển Tiểu-thuyết rất hay để cho qui vị xem chơi giải muộn.

Cuốn năm 1925 (Ất-Sửu) đã mới bán rồi. Vậy qui ai muốn mua, xin gởi (hoặc đã mandat) cho:

Imprimerie de l'Union, NGUYỄN-VĂN-CỦA. Rue Catinat 157, Saigon.

Giá một cuốn..... 0$60
Phụ thêm tiền gởi.. 0 24

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

34, Rue de Canton — à CHOLON

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG — NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy, cũng đều nhờ có khí huyết mà sống; nên hễ khi hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, mặt sắc xanh xao, tinh dung gầy ốm; hoặc mặt vàng mỏi tái, hoặc sanh phù thũng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn-đường chẳng nài gian khổ, tiềm cho được thứ thuốc hay nơi nẩy danh San bên Trung-Quốc, bái lấy đem về, rồi hiệp với tỉ thuốc ba bổ Trần-Qui mà luyện ra thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-CAO, thiệt là tứ-âm bổ-dưỡng rất nên hiệu-nghiệm.

Uống thuốc nầy thiệt là dai bổ, hết nóng nảy, không bồi hỏa, ít khác nước, Cổ-thân nguyên, an tâm thần sanh thêm tinh-thần, dưỡng trang gân cốt, bổ tỳ hóa huyết.

Phàm hễ tinh-thần hoãn hết, thân thể mỏi mệt, ăn uống chẳng tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bình hậu bất điều, hoặc nhứt thiết jao lự thương-tổn, hoặc đau lưng yếu gối.

Chỉ như đờn bà con gái mà có bạch đái, hoặc đường kinh bế huết mà không thai nghén, thân thể ốm yếu ngũ tạng hất hòa nên dùng thứ thuốc nầy cho được lâu thì nguồn khí ắt phục; chẳng luận nam phụ lão ấu, và cũng chẳng luận những bình chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thuốc để bổ Tiền-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG:

Lấy một thố thuốc nầy hòa với 1 litre rượu trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu, uống nhiều càng tốt, nếu dùng thuốc nầy mà đã khách hoặc đem mà tăng cho đang tôn trưởng thì qui biết dường nào.

Giá mỗi thố là..... 0 80

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

uống trừ lành các chứng:

Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SẴNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT — Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.

PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hai ba liều Khi ăn rồi thì đề tiêu tăng.

COMPRIMÉS VICHY-ETAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẮM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

Tác người càng cao thì mặt người càng hư, thịt dùn, da nhiều, các điều khô-khan, sạy kém, mất cả tinh-thần của trẻ mảy xanh.

Dùng CRÈME hiệu SIMON

CRÈME SIMON

PARIS

vẫn giữ da mặt được thẳng tốt, diệu-mềm, im-mước.

Tuổi tuy già chớ sắc mặt giữ đủ tinh-thần của kẻ tuổi xuân.

Thoa vào nắng đã chẳng ám mà nọc độc của các con vi-trùng chích đều phải tan mất.

PHẤN VÀ XÀ-BÔNG HIỆU: SIMON.

ĐÔNG-PHÁP CỐ MỘT!

KIỂN XEM SÁCH CỦA PHÁP QUỐC VÀ CỦA MỸ QUỐC

LÀM KIẾN SỬA KIẾN

BẢN ĐỒ THỨ CON MẮT GIẢ GIỐNG HỆT MẮT TỰ NHIÊN, CHẲNG THỂ BIẾT ĐƯỢC

Bản Kiến do theo tòa Lương-y kỷ-lưỡng.

XƯỞNG RIÊNG LÀM KIẾN THEO Y-KHOA

CỦA NHÀ THUỐC CHÁNH L. SOLIRÈNE

Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY

SAIGON

Tổng lý: Ông G. HERBERT, thiện-nghề về nghề kiến mắt. Có cấp-bằng tại thành Paris.

CỐ BẢN: Máy họa-ảnh — Ống tôm — Ống Âm tinh-bề ... — Ống Hàn-thử-châm. Các đồ khí-dụng đúng-đắn.

KIẾN MẮT "CRISTAL AMERICAIN"

Kiến "Cristal Americain" của chúng tôi bán, tròn theo con mắt, xem tỏ hơn, sáng hơn kiến thường bốn chục phần. Dùng mang đọc sách, viết hai luôn giờ nầy sang giờ nọ mà chẳng chút mệt mắt.

Mang trong giữa ánh-sáng mặt trời rất mát, chẳng lóa mắt mà vật mình xem cũng chẳng đổi màu.

Mỗi cặp kiến có cho giấy bảo-kiết năm năm.

Cho kẻ nào mà cần phải dùng hai thứ kiến (kiến xem xa và kiến trông gần), chúng tôi lại có chế thứ kiến riêng hai lớp, nhưng chẳng thà biết được. Dùng một cặp mà xem xa gần đều đặng không cần phải có hai cặp.

Gọng xuy-vàng của Mỹ-Quốc cũng tốt như gọng vàng thiệt vậy, bảo kiết trong mười hai năm.

Lãnh Bưởi — Xuyến — Băng — Lụa — Lượt

Sa van minh — Vải may mùng

MUA SỈ VÀ MUA LẺ TẠI TIỆM

ĐÔNG-MÝ

HANOI - 41.— Rue des Cantonnais.— HANOI

Sẽ được bằng lòng, hàng kỹ, giá rẻ, gởi lanh lẹ, và cẩn thận

Quí-khách ở Nam-vang mua hàng tại tiệm ngành của tôi là tiệm ĐẠI-THẠNH, ở đường Quai Piquet số 29-30 cũng được hàng tốt, giá rẻ. Song giá trong ấy phải cao hơn giá ngoài nầy vì sự chi-tiêu nặng nề.

Trung-Bắc

Hỉ tin

Bản quán vừa tiếp được tin mừng rằng ông Trần-văn-Thông ở Thanh-hoá, thăm chức Tham-tá sở họa đồ tại Nam-kỳ đã kết duyên cùng cô Trương-thị-Tính nữ trưởng-giáo trường Đồng-khánh Huế, lễ hôn phối đã thành ngày 16 tháng bảy ta tức là ngày 3 Septembre 1925 tại nhà từ đường nhà gái tại làng Hương-cần.

Phụng loan phải lứa, cầm sắc bên duyên Bản quán có lời chúc mừng đôi lứa tân hôn, bách niên giai lão.

∴

Ai tin

Bản quán vừa tiếp được tin buồn rằng ông Huỳnh-quan-Lâm kỷ lục tòa sứ tỉnh Quảng-Bình vừa trị bịnh tại nhà Thương Huế đã tạ thế ngày 1er Septembre 1925 tức là ngày 14 tháng bảy ta vừa rồi, qua ngày 4 Septembre đã cất đám, an táng tại phía tây núi Ngự-bình. Khi tổng chung, cả anh em liên hữu các tòa sở đến đưa rất đông và ông Nguyễn-đình-Chân hội trưởng hội hữu ái có đọc tờ điếu văn viếng trước linh cữu ông, kể lắm lời lẽ rất nên ai não.

Bản quán có lời kính viếng ông và chia buồn cùng qui quyến.

Nguyễn-văn-Nhiều

CYCLES

234, Rue d'Espagne: Saigon

Làm Đại-lý toàn cõi Đông-pháp

HIỆU XE:

CHOBERT Ste ETIENNE

DỊP TỐT ÍT CÓ VÌ GIÁ BẠC CAO

Bổn hiệu mới lại gần 500 cái xe đủ hiểu nên bán rẻ cật kỹ, xin qui-vị đến xem thì chắt là qui-vị sẽ vui lòng mà chọn lựa.

Bổn hiệu làm Đại lý toàn cõi Đông-phù cho hiệu xe Chobert *là một hiệu xe danh tiếng khắp cả hoàn cầu, dầu ai lên chọn thế mấy cũng phải công nhận cho xe Chobert, là thứ xe mảnh liệt thanh nhã và chắc chắn vô cùng vì lẽ có chế theo kiểu kiêm thời cho qui-vị dùng.*

Xin Lục-châu ai muốn mua xe hãy to mua le xe Chobert *và cũng có nhiều hiệu như là* Régence, Lougsor, Lutetia, Alcyon, Armor, R. P. F. *thì tiết thứ thương nghị, tôi dám hứa chắc qui-vị mua đồ của bổn hiệu thì chắc là qui-vị sẽ vui lòng vì đồ rẻ lại tốt không đâu dám sánh.*

NGUYỄN-VĂN-NHIỀU.

SEUL AGENT,

des cycles Chobert Ste Etienne

SAIGON

SÁCH NÊN XEM

1- Tạp-chí của hội «VIỆT NAM THANH-NIÊN» mỗi số..... 0 10

2- Nho-giáo «LA DOCTRINE DES NHO» của ông Trần-trọng-Kim mỗi quyển. 0 40

3- Thế nào là một nền Văn-minh? Qu'est-ce-qu'une civilisation? của ông F. MORET» mỗi quyển..... 0 25

Có để bán tại Imprimerie de l'Union. — Saigon, ở xa xin gởi thêm 0 $ 20 tiền gởi.

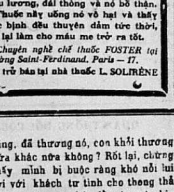

THUỐC TRỊ BỊNH

ĐAU MÌNH VÀ ĐAU LƯNG

Những bịnh đại-khái mà chúng ta thường đau là: Đau lưng, đau rên cả mình, đau thúc ngan lưng, đau trệu gân cả, đau gân hông, đau hay là sưng lắc-léo, bịnh hậu và lại sự cảm mạo nó làm cho nhứt đầu, đau gân cốt, thì cũng trong bịnh tiểu tiện mà ra.

Vậy thì thuốc PILULES FOSTER trị nhứt khác mấy bịnh ấy, nó trị hết đau lương, đái thông và nó bổ thận. Thuốc nầy uống nó vô hại và thấy các bịnh đều thuyên dảm tức thời, nó lại làm cho máu me trở ra tốt.

Chuyện nghề chế thuốc FOSTER tại đường Saint-Ferdinand, Paris — II.

Có trữ bán tại nhà thuốc L. SOLIRÈNE

PENSIONNAT

Khương-hữu Phụng

VINHLONG

I. Khóa thi năng cấp tiểu-học (session du 15 Juin 1925) 63 trò thi, đậu đặng 62 trò.

II. Khóa thi bằng cấp sơ-học (session du 6 Juillet 1925) 19 trò thi, đậu đặng 9 trò.

Ngày lựa trường: 2 Août 1925 (13 tháng sáu Annam).

CÓ MỘT THỨ DẦU MỚI ĐỀ BÁN

HIỆU NÓ LÀ:

CON SÒ

Cũng như dầu sáng hiệu *CON SÒ*, không có thứ nào bằng.

Dầu hiệu *CON SÒ* là tốt.

Hãy thấp thử coi rồi, không muốn đáng thì khác.

MUỐN TRỪ CÁC BỊNH RẾT CÓ CỮ

Thử RẾT VÔ DA

THÌ BÀY UỐNG THUỐC

QUINOFORME

Bổn nước với 1 thứ rượu là hiệu Bép nấu ngon chanh, chế nhằm bịnh việt lí đang trong nước Langsa.

Ngồi lớn 15 tấm dủ một thước vuông

ÚP MÍ ĐÔI — CHỐNG MÍ ĐÔI

Có tập vẽ hình các món và đồ làm kiểu ai hỏi cũng được

CÔNG-TI NẶC DANH LÀM GẠCH NGÓI ĐÔNG-PHÁP

84, đường Charner, Điện thoại: 108

Điện tín: SATIC SAIGON

NƯỚC SUỐI TỰ-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH

Mạc suối của nhà nước langsa

VICHY CELESTINS

có chiếc ra nguyên chai, nửa chai và chai nhỏ.

Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái có cát, đau lắc-léo, uống nước nầy mạnh liền.

VICHY GRANDE-GRILLE — Nước hiệu nầy uống trừ các bịnh chứng trong gan mật.

VICHY HOPITAL — Nước nầy thì để uống cho tỉ-nhơ lạc luôn luôn.

COI CHỪNG LẮM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

Mẫu-đơn-Kiều

(Tiếp theo)

« Con, cả lúc xuân thì của con « phải mất, hết đi, còn con của già, « cả cuộc tương-lai của nó lại hư-« hỏng ráo; rồi già đây, cha nó, có hai « đứa con, những mong cho khỏi uổng « công sanh thành, dưỡng-dục, nào đó « đâu nó nên có một đứa, và hư đi một « đứa cho già.

« Con đang xuân, con có sắc, ra vô ý « đời, thì con khuây lãng mấy hồi; « con là người có chí khí sẵn rồi, thì « nhớ mình có làm đặng một việc « nghĩa, ấy cũng đã chuộc lấm việc « trước kia lại vậy. Nỗ biết con tự « sau thăng nầy, nó quên giả phước, « Giả gởi cho nó bốn cái thơ, thì nó « trả lời đâu một chuyện. Khi rủi « già có chết, nó cũng không hay nữa « chớ gì!

« Dầu con độc lòng ăn ở khác hơn thuở « trước cách nào, Armand nó thương « con, đề nào không cho con phải chịu « đây đọa vậy sao, vẫn cái cực khổ ấy « chẳng phải để giành cho cái sắc đẹp « của con đó chớ. Vậy thì nó sẽ làm « sự chi, nào ai có biết! Nó đánh bạc, « già đã hay rồi, nó không tỏ sự ấy « với con, giả cũng hay luôn nữa song « trong một lúc mê say, nó dám thua « đớt đi hết một phần của cải của già « tom góp thuở nay, hồn đã mấy năm « trời, để giành cho con già một « mớ làm của qui mình, để cho nó một « mớ, và để dưỡng già một mớ. Việc « gì trước chẳng xảy ra thì ắc sau rồi « cũng đến nào sai.

« Con có chắc rằng ngựa khỏi quên « đường cũ đó không? Con có chắc « rằng, đã thương nó, con khỏi thương « đứa khác nữa không? Rốt lại, chừng « thấy mình bị buộc ràng khó nỗi lui « tới với khách tư tình cho thong thả « đặng, thì con há đề vậy mà chịu « thấu sao? Con hãy suy nghĩ các đều « ấy lại: Con thương thằng Armand; « thì con hãy dùng cách nầy mà tỏ cái « thương ấy cho nó thấy bằng đi: là « con liều cái lòng thương của con lúc « bây giờ đã mà còn lấy buổi tương « lai của nó. Bấy lâu, chưa xảy đến « cái hoạn họa gì đân song rồi đây « cũng có xảy đến cho mà coi, và chắc « còn to hơn những cái mà già định « trước ra đó nữa. Con có tư tình cùng « ai đó, nói tỷ mà nghe, thì thằng « Armand phải ghen tương chớ chay « đâu cho khỏi; làm sao nó cũng kiếm « khích người ấy ra, nó đánh với « người ta, rồi nó bị chúng giết đi, rồi « con hãy nghĩ thử mà coi cái nỗi « thảm của con trọng lúc ở trước « mặt của một người cha đến đôi mang « con, là bao nhiêu.

« Rốt lại, con ôi, con phải biết cho « đủ việc, vì già nói đó là nói nhóm « đa, con phải biết vì sự chi mà già « tới Pari như vậy. Già có sanh một « gái, già đã có nói cho con nghe nó « đang xuân, có sắc và thật là thối nhà « bằng tuyết, chắc hằng phỉ phong. Nó « đã biết thương, và nó cũng đã có đa « toan lo việc chung thân nó vậy mà. « Già có viết thơ tỏ sự ấy cho thằng « Armand rõ, song mắc lo đây, nó « chẳng trả lời. Bỏ con, con gái của « già gần xuất giá đa nói cho con rõ. « Già gả nó cho đứa của nó đẹp duyên, « nó sắp về làm dâu nơi một nhà thế « phiệt, tốt tiếng thuở nay, nhà ấy, « người ta muốn sao cho nhà của già « chẳng tốt tiếng trọn như người ta vậy. « Bên cha mẹ của đứa gần đến làm « rể già, người ta hay thằng Armand « ở Paris làm sự chi cả thảy, và họ có « lời tỏ với già rằng nếu thằng « Armand cứ ở ăn như vậy nữa, thì « người ta sẽ xin hồi việc kết thông « gia. Cuộc tương lai của một trẻ bình « sanh chẳng hề cang hệ đến con, ngày « nay thật ở trong tay con vậy.

« Con có quyền chi và con nở lòng « nào mà đi phá vỡ cuộc tương lai ấy? « Một là vì lòng con thương thằng « Armand, hai là vì lòng con hối hận « việc xưa, già xin con đề cho con gái « của già đặng nên gia thất với.»

« Chàng ôi, thiếp cũng thường hay « suy nghĩ cả mấy đều ấy mà tủi phận « thiếm, và đến chừng nghe mệnh lịnh « tôn phân tỏ nó ra thiếp càng biết nó « là hằng vậy. Cã mấy đều nào mà « lịnh tôn dợm đôi ba mươi phen « mà chẳng dám nói ra với thiếp, « thiếp hằng nói thầm hoài: là, bề nào, « thiếp đây, một con kỵ nữ, rốt cuộc « rồi, thiếp cũng là một con kỵ nữ vậy « thôi, và dầu bởi cớ chi mà chẳng kết « nghĩa với thiếp, người ta cũng trường « rằng thiếp mưu lớp đặng hội của « chàng đó chắc; thiếp lại tưởng thầm « nói rằng bị cái nghiệp xưa của thiếp « nó chẳng sạch trong chi đó, nên thiếp « chẳng có quyền gì phòng đến mong « một cuộc tương lai cho đặng vẻ-vang « mà; và rằng bấy lâu thiếp lao bước, « dám lảnh mấy cái trách nhiệm, đi « với chàng, thật thiếp nhắm chẳng « khan vì cái thói cũ và cái tiếng hư « của thiếp xưa nay hồi đó vậy, con « hiện đó, thì lấy đâu mà chiếu khám. « Ôi, mà thiếp đương thương chàng « con ấy.

(Mai tiếp)

SAIGON. — IMP. DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN — Le Gérant: LÊ VĂN ĐÔ

Saigon: 23/10/25

Trà gởi lại 14-9-1925

CÁC PHỤ-NỮ'

Các Bà thường văn ước ao làm sao cho con được sức khỏe mạnh dạn, không đau ốm khi nào. Tưởng việc ấy không khó, là vì hễ trẻ bé được chừng 8 tháng sắp lên, thì các Bà cứ mua thứ bột kêu là FARINE PHOSPHATÉE LAROUSSE mà cho nó ăn, rồi tự-nhiên nó mạnh giỏi và mập-mạp khỏi lo nó đau răng, đau phổi hay đau ruột. Từ đó cứ lớn lên mãi.

Thứ bột LA FARINE LAROUSSE ở các nhà bào-tế sư đều có bán.

ĐẠI-LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP
Pharmacie Principale
L. SOLIRÈNE
SAIGON

RƯỢU SAM-BANH
MOET & CHANDON
NHÃN XANH — *Là tốt hơn hết*

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

Nài cho đặng thứ nhãn có cái NGÔI SAO 5 nhánh

Phải nài cho đặng rượu Champagne nút ve bọc bằng keo, vì có nhiều thứ khác bọc bằng chì

Còn ngoài mỗi thùng, ngan số thứ tự có chữ A. M. V. con dấu đóng mấy chữ trên, đóng bằng sắt nướng đỏ, chớ không phải viết bằng mực. Chữ A. M. V. là dấu riêng của Đại-lý tại Saigon.

Đại-lý cho cả Đông-pháp
AGENCE POUR L'INDOCHINE
DE LA MAISON MOET & CHANDON
137, 139 et 141, rue d'Espagne, Saigon.

ĐÈN HIỆU:
ALSDOR CHICAGO

Thắp bằng dầu sáng khỏi sợ nguy hiểm gì cả mùi gì thắp không người sáng sủa hơn 300 ngọn đèn dầu

23$00 một cái.

Đồng hồ nhỏ hiệu: CARR vàng đúc bằng 14 carats, có dây đeo tay đan, có giấy bảo kiết

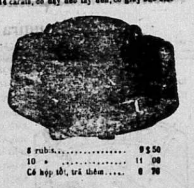

8 rubis..... 9$50
10 » 11 00
Có hộp tốt, trả thêm..... 0 70

ĐỒN KÉO

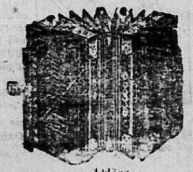

4 đồng

(Hai cuốn sách kiểu cách hình có bản dạy bạn khéo đâu thấy cái hiểu, giá 0$50.

KÊN NẤU TRÀ:
LE PARFAIT

Bán giá rẻ vàng đúng
45$00, 50$00 và 72$00

Viết thơ cho
Hãng R. CHOMIENNE.
Place du Théatre

Lâu ngày gặp bạn

Trần-hữu-Đức với Lý-phước-Tôn vốn là bạn thiết xưa nay; vì xưa đã học một trường, nay lại làm một sở, nên hai nhà thân cận, lui tới hằng ngày. Rủi đâu lúc nọ vợ Phước-Tôn phát bịnh siễn ho, chạy thầy thuốc hèn lâu không hết; kế Phước-Tôn lại bần thần dã dượi, rồi nhứt mình đau cả cốt gân. Chừng Phước-Tôn mở xin nghỉ sáu tháng, dặng lên Saigon kiếm thầy chạy thuốc cả vợ chồng. Lúc đưa đi Hữu-Đức rất buồn, xin bạn hãy rằng lo kiếm thuốc dặng mau về cho hội hiệp anh em.

Phước-Tôn đi hơn bốn tháng ngoài, cũng có gởi thơ về nói khá; bỗng ngày nọ Hữu-Đức vừa làm việc mới về, ngồi đang có chỉ giày ra cắt; sao vội thấy một người vậm vỡ, ngoài bước vô vỗ vai Hữu-Đức, tức thì Đức nhìn thì quả có hơi quen, song ai thiệt là quên tên mất; người ấy mới cười xòa mà nói: Coi em quên anh thiệt rồi?

(Nghe tiếng nói Đức liền la lớn: Hủy: Anh Tôn mà tôi không nhớ chớ! Uả! Cha sao mọi lần anh ốm nhách rên hoài, mà nay mạnh mẽ tươi cười dữ vậy?

— Thì gặp thuốc hết đau hết nhứt hết bịnh chớ là gì?

— Vậy sao? Cha! Mừng cho anh quá! Uả còn chị sao?

— Chị em nay còn có da có thịt hơn qua nữa, siễn ho chỉ nó hết trơn rồi.

— Trời ôi! Bỏ anh gặp thuốc tiên sao chớ?

— Thuốc của người ta chế luyện, chớ không phải tiên; mà sự hay nó khi nói thuốc tiên cũng được. Còn tháng bảy nhỏ ở nhà đâu vẫn vậy em?

— Anh muốn sai chi sao?

— Ả, bảo nó ra bến-tô rước chị em với xách đồ luôn thể.

(mai tiếp)

MỚI XUẤT BẢN

Sách:

Meo Annam (Abrégé de Grammaire Annamite) par P. Kỳ . 1$60
Từ thơ (tome I) par P. Kỳ . . 1 00

∴

Tiểu thuyết:

Chuyện lạ thường (trinh thám tiểu thuyết) par Trương-quang-Tiền 0 25
Cũng vì tình (tiểu Thuyết lãng dịch giả: Mlle Lê-thị-Tuyến. 0 30
Bán tại nhà in Union, 157 Rue Catinat Saigon.

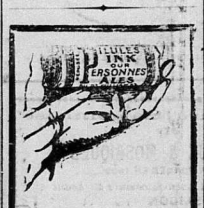

Nếu mà chư-tôn mệt mỏi hay là làm việc nhiều cùng là yếu đuối thì hãy nhớ uống PILULES PINK, bằng không thì ngày sau chư-tôn có ăn năn.

Vẫn thứ PILULES PINK là thứ bổ huyết và bổ gân cốt, làm cho mình ăn ngon lại dễ tiêu hóa. Nó lại là một thứ thuốc thần hiệu trị các bịnh xanh ra bởi kém huyết và yếu gân.

Trong các y-dược phòng đều có bán.

SÁCH KHUYÊN-SĨ-CA

Sách «Khuyên-sĩ-ca» của ông Lê-trung-Thu làm mới in ra lần thứ ba. Quyển sách nầy có Hội-đồng khảo-duyệt nhận-dụng theo lời nghị ngày 1er Mai 1922, in ra hai lần trước bán hết. Là một quyển sách dạy về phong hóa lễ nghi, rất có ích cho mấy vị giáo-viên và cho trẻ em mới khởi bước đầu trong đường học-vấn.

Có bán tại Imprimerie de l'Union, 157, Rue Catinat, Saigon.

Giá một cuốn..... 0$80

THỐC MỖI BÀI UỐNG VÀO LỖ MIỆNG, HIỆU
SIGMARGYL
THẦY THUỐC CHÍCH TRỊ
BỊNH TIÊM LA
LÀM RA VIỆN
uống khỏi lo phải khuấy bơ đựng chỉ trong tuần, trong mình mấy sẽ

Có một mình thuốc nầy chế có trọng đủ lẽ vị đúng trị bịnh tiêm la thời nay hiệu-nghiệm chắc

Có sách chỉ nghĩa rõ để sách uống thuốc trị bịnh hoàn-hảo thế nào, của quan Lương y PETITJEAN đã để, gởi cho bác sĩ.

Bán ve thuốc nhỏ đựng một tháng

LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE, 3, Place du Théâtre-Français — PARIS

C.J.BONNET

HÃY NÀI CHO ĐẶNG CÁI HÌNH
NGƯỜI CỠI NGỰA NÀY
khi Chư-tôn muốn mua hàng lụa

ĐÈN

khi vắt đi phụ dùng đến mà-dông hiệu ... đều tốt.

Bán ở ...

Cigarettes Diamant — Thuốc điếu hiệu Hột Thủy Xoàn của hãng AN-HUNG ký

Bán tại những nơi bán thuốc điếu thượng hạng

Les cigarettes «D'AMANT» sont fabriquées par une des plus grandes Manufactures d'Alger, la maison «MELIA FRERES» dont la réputation est connue du monde entier.

Par le choix tout spécial du tabac entrant dans sa fabrication, les cigarettes «DIAMANT» possèdent un très bon goût.

Ayant très peu de nicotine et ne sécchant pas la gorge, elles trouvent et trouveront toujours un très bon accueil auprès de tous les consommateurs qui l'apprécient à sa juste valeur, malgré qu'elles se soit nouvellement implantées en Indochine par la Maison L.U.C.I.A.

Le nom «DIAMANT» leur est attribué, parce que cette pierre précieuse promet le bonheur à celui qui le porte. Aussi espérons que tous les consommateurs des cigarettes DIAMANT trouveront aussi le bonheur après une consommation constante de ce produit.

Importées par la maison L.U.C.I.A. Saigon n° 34 boulevard Charner les cigarettes Diamant se trouvent dans toutes les grande épiceries de Saigon, Cholon et grands centres des divers pays de l'Union-Indochinoise.

鑽石煙枝

安興洋行

L'U.C.I.A.

SAIGON - HANOI - HAIPHONG

THUỐC ĐIẾU HIỆU
«HỘT XOÀN»
(*Kim cang Ngọc*)

Thuốc điếu hiệu «HỘT XOÀN» chế tạo tại một hãng lớn ở tại bên xứ Alger, tên là hãng «MELIA» danh-tiếng. Hãng nầy đã đặt danh trong cả hoàn cầu, ai ai cũng đều biết.

Thật là lựa riêng thuốc tốt nhứt hạng mà làm ra thứ thuốc điếu nầy, nên mỗi hút đều thơm tho mà lại nhẹ khói.

Ít có nhựa đậy, lại không khô cổ, để lâu không sổ mọt. Không phải mới, nên chư quí khách ưa dùng thuốc nầy lắm; tuy là hàng L.U.C.I.A. mới đem lại trừ bán tiền Nam kỳ chẳng bao lâu, mà người đều biết danh là thơm tốt.

Lấy tiếu HỘT XOÀN mà đặt hiệu thuốc điếu nầy, là vì hột xoàn giếp phước cho người đeo. Vậy cũng cần chúc cho chư quí khách, thường dùng thuốc nầy, được sự may sự phước.

Trừ bán tại hãng L.U.C.I.A. Saigon đường kinh lấp, nhà số 34, và trong các tiệm chạp phố lớn (nhà hàng) ở Saigon, Cholon và các xứ trong cõi Đông-pháp.

LỜI CẦN ÍCH

Muốn làm cho vừa lòng những thân chủ yêu dấu của Bổn-hiệu lâu nay

Nhà thuốc chánh của ông

L. SOLIRÈNE

Kẻ từ đây, thuốc gởi cho thân chủ ở Lục-châu, mua từ NĂM ĐỒNG BẠC sắp lên thì Bổn-hiệu không có tính tiền gởi

TRINH THÁM TIỂU THUYẾT

CÁI THANH-THẬP-TỰ BÍ-MẬT

Tác-giả: THÂN-VĂN-ƠN.

(Tiếp theo)

Một người khách lạ-lùng

— Tôi có biết đâu? Để chúng ta cây người xem thử. Thôi bạn ngồi đây coi chừng nghe? Để tôi xuống cho Quản-lý nhà hàng hay và tôi đi hạch dọ luôn..

— Được, bạn cứ việc đi đi. Tôi ở đây chờ bạn! Vã lại lúc bây giờ tôi cần dùng ở một mình, có nhiều người tôi mệt lắm.

Nói rồi người bên ngồi day mặt ra cửa, úp mặt trong tay. Ông Đinh-Tuấn bước trái ra. Trước hết ngài bước lại phòng chỗ con Bích-Liên ở. Vào đó thì thấy nàng Bích-Liên đang khóc mùi khóc mẫn. Khi nàng thấy ông Đinh-Tuấn vào, nàng dừng dậy. Ông Đinh-Tuấn mở lời:

— Nầy em! Em hãy ráng nhớ lo việc cho rõ ràng cái việc em gặp người lạ mặt lên thang lúc em xuống thang đó. Em hãy định trí lại, nhớ đi! Qua sẽ hỏi em việc ấy. Bây giờ em hãy ráng nghe coi có chỉ động tịnh trong phòng của chủ em không. Hễ em nghe tiếng khua động thì em phải lập tức chạy lại xem thử. Không sao đâu, có ông chủ em ngồi ở trong phòng.

— Uả, còn ông. Ông đi đâu?

— Qua đi xuống từng dưới một chút. Ông Đinh-Tuấn xuống từng dưới lại kiếm người hỏi nầy lại nói nhỏ riêng với Bảo-Đường lúc hai người cắc lên đó. Ngài hỏi hồi nầy nói điều chi? Thì người kia cũng trả lời y như lúc nầy. Người ấy lại thêm rằng có coi về dây thép nói lại dặn người việc ấy. Ông Đinh-Tuấn lập tức chạy lại chỗ phòng dây thép nói, kiếm có nọ. Kiếm được ngài liền hỏi:

— Xin lỗi cô, tôi muốn biết hồi nầy bà Bảo-Đường nói với cô những việc chi? Chuyện nầy là ông Bảo-Đường sai tôi đến hỏi cô chớ không phải là tôi dám tự chuyên, lọc mạch muốn biết chuyện người. Hỏi tôi đây, nàng nọ bèn xây mặt, coi bộ hơi thẹn. Một chút mới trả lời:

— Xin lỗi ông, không có phép bà Bảo-Đường cho thì tôi không dám thuật chuyện nọ với ông, không lẽ ông ép tôi.

— Tôi cũng xin lỗi cô trở lại. Có phải thuật lại với tôi hết những điều cô được biết. Tôi đây là một nhà mật-thám. Bộ bà Bảo-Đường nói trong dây thép với cô chuyện gì như nhớp lắm sao?

— Thiệt như vậy đa ông! Lẽ thì tôi chẳng nên thêoi-éo, việc không phải can hệ gì đến tôi. Bà Bảo-Đường ở với tôi một cách tử-tế vô cùng. Nếu tôi sanh tật thèo-lẻo chỉ cho khỏi mích lòng. Tôi không muốn vậy. Vã lại chuyện bà nói với tôi có chỉ là nho-nhớp mà ông dám dè quyết như vậy?

— Uả nếu không có chi gọi rằng nho-nhớp, sao cô lại thảo trức không chịu nói với tôi. Tôi nhắc lại với cô lần thứ nhì, tôi là một nhà mật-thám, chuyện chi tôi cũng được phép biết, được phép hay hết.

— Tôi nói ra đây sợ bà Bảo-Đường sẽ giận tôi mà chớ! Tôi không muốn như vậy.

— Không sao! cứ việc nói đi, có bề gì tôi chịu.

— Nếu tôi ngần ngại không muốn nói là tại cô sự rất lạ đường. Cái tiếng nói trong dây thép nói đó rõ ràng là tiếng đàn-ông, chớ không phải bà Bảo-Đường nói. Thiệt rất lạ nhứt là cái tiếng ấy biểu tôi đừng cho ai lên hết.

— Thuở nay có có quen dọng ấy chăng. Có nghe lần nào chưa?

— Cô ở đâu? Lần nầy là lần thứ nhứt mà tôi nghe đó.

— Cô dám quả quyết rằng không phải người trong nhà hàng nói không?

— Dạ, tôi chắc rằng không phải tiếng ai ở trong nhà hàng hết.

— Cô ráng nhớ giùm thử coi hồi nầy trong dây thép nói với cô những tiếng gì.

— Tôi vẫn còn nhớ rõ, nói như vầy dây: Allô! Tôi đang ở trong phòng ông Bảo-Đường. bà Bảo-Đường biểu tôi nói với cô rằng đừng cho ai đi bước lên lầu làm rộn bà, lạ quen gì cũng vậy, bà mắc có việc riêng.

— Hết rồi sao.

— Dạ, bao nhiêu đó, hết rồi.

— Rồi có có trả lời không?

— Dạ, tôi chỉ có trả lời rằng tôi sẽ vâng lời, xem chừng không cho ai lên hết.

— Cô nghe dọng đờn-ông nói trong phòng bà Bảo-Đường, cô lấy làm lạ lắm hay sao.

— Dạ, tôi ngạt-nhiên hết sức, nhứt là ông Bảo-Đường mới vừa bước chơn ra khỏi có mấy phút đồng hồ, rồi con nhỏ ở cũng bengôt theo sau. Đờn-bà tiết-liệc không nên vậy chớ.

(Mai) tiếp

Soieries NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

NHÀ BÁN HÀNG LỤA

Số 42, đường Catinat, 42.— Saigon (ở giữa mấy tiệm Bombay) Saigon

Téléphones { Magasins n° 566. Dây thép nói { Direction n. 529.

ADRESSE TÉLÉGRAPHIQUE: Nguyễnđứcnhuận, Saigon

Bổn hiệu bán đủ thứ hàng Bombay, hàng Tây, hàng Tàu, hàng Bắc

LƯỢC KÊ ÍT THỨ:

CẨM-NHUNG: Cẩm-nhung trơn, cẩm-nhung bông dệt, cẩm-nhung bông nổi, cẩm-nhung minh các, cẩm-nhung minh nhiều, đủ hạng dày mỏng và đủ màu sắc.

TỐ: Tố trơn, tố có bông nhỏ, bông lớn, tố màu, tố hai da, tố minh các, tố bông nổi, tố xanh bông lớn may áo rộng, tố Hanoi và tố Huế-kỳ tốt nhứt hạng.— **Nhung** thiệt tốt có đủ màu.

SATEN: Saten trơn, saten màu, saten bông thêu, saten trắng thiệt tốt dề may quần.

HÀNG LẠ: Mới có hàng lạ như là: Cẩm-xoàn, cẩm-vân dợn sóng, cẩm-nhung bông lạ và nhiều thứ hàng lạ khác nữa các-hà, các-có thích dùng lắm.

HÀNG TRẮNG: Lục-soạn Bắc-thảo, lục-soạn Thượng-hải, lưa Lẻo, cẩm còn hay là lục-soạn điển-khí, cẩm-nhung, lại có thứ lục-soạn Hanoi trắng tốt và chắc lắm dề may đồ mát hoặc Pyjamas thì đẹp lắm.

XUYẾN, LÁNH: Xuyến, lãnh nhuộm tại Bến-tre-Cao-lãnh, nhuộm đen nước, rờ mát tay, bảo lãnh dùng đến rách không trồ.

Cũng có bán ô-trâu, vải-mùng, giày cao gót gắn hột, dầu thơm, phấn, đồ thêu, đồ chạm, salon cẩn ván ván....

Lại có trữ **ni, tussor, laine, serge** nhiều thứ tốt nhứt hạng dề bán sỉ cho thợ may và bán lẻ cho qui-ông, qui-thầy mua về mướn may thì lợi lắm mà lại được hàng tốt.

BỔN-HIỆU, cẩn bạch

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bàn-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cử-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi khứng đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông **L. SOLIRÈNE** khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông **L. SOLIRÈNE** là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

Nguyễn-văn-Thiết

QUẢN-LÝ

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU

Hôtel de Tonkin

154 — Rue Catinat N° 154 — Saigon

Giá rẻ hơn các nơi

Hãng buôn E. HEUMANN

102-104, đường Mac-Mahon — SAIGON

Xin hãy hỏi mua tại hãng nầy các thứ rượu như:

Champagne hiệu CHAUVET sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu PRIEUR sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu OLLY 1/ sec.
Rượu bọt: CHATEAU DE BEAULIEU.
Rượu mạnh IZARRA.
Rượu mạnh PERE KERMANN.
Rượu rum hiệu BLACK HEAD RUM.
Rượu rum hiệu BRIAND.
Strop làm bên Pháp đủ thứ CAZANOVE.
Hiệu BRIAND brandy 3 ngôi sao.
Rượu MUSCAT lại xứ *Frontignan*.
Rượu chát thứ tốt và thứ thường dùng tại xứ BORDEAU và BOUGOGNE và còn nhiều hiệu khác rất tốt như: JOURNU, BOUCHARD, TURPIN, FAIVELEY.
Chocalat có sữa bằng bột hiệu ELESCA.
Mầu thiệt tốt để dùng trong nhà hiệu LA MIDINETTE.

Có tiền dần chữ Quốc-ngữ rất tiện

Thuốc NÉOPTOL, để trừ khử vi trùng và phòng sự vệ-sanh trong nhà.
Dầu thơm hiệu GELLÉ RIGAUD, LAMOTTE.
Nước sức tóc — Đủ các thứ.

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC

TỰ-DO — BÌNH-ĐẲNG — BÁC-ÁI

ĐÔNG-DƯƠNG PHÁP-QUỐC

NAM-KỲ THỐNG-ĐỐC

TỈNH CHAUDOC

YẾT-THỊ đơn xin phát mãi đấu giá đất nhà-nước.

TÊN, HỌ, NGHỀ NGHIỆP và chỗ ở người xin	CHỖ TỌA LẠC sở đất	miềng đất tọa độ	SỐ SÁO MẪU	NÓC HỘ
Pham-long-Nhiều Ban-biện ở Tân-an Chaudoc.	Thường thới		300 ha	Từ cận: B: Huỳnh-văn-Tiền N: cựu-liền tư chủ Đ: ngọn cùng cộc T: Rạc đia dài

VIỆC TRANH CẠNH VÀ KÊU NÀI

Chiếu theo thể lệ ở đu 26 lời nghị định ngày 27 Décembre 1913 và điều 48 nghị định ngày 11 Novembre 1914, việc tranh cạnh và kêu nài về các đơn xin trên đây phải tỏ nội trong kỳ hai tháng kể từ ngày dán yết-thị nầy và nạp cho quan Tham biện chủ tỉnh Chaudoc.

Chaudoc, le 24 Août 1925.
P. L'Administrateur,
Signé: ILLISIBLE.

ELESCA mà có trong nhà sẵn, thì cũng như có Sữa, Đường và Chocolat vậy.

Nó là một thứ Chocolat bột, có trộn sữa đã tinh rồi, chín rồi sẵn sàng, hễ thêm nước vô thì thành ra một chén ngon ngọt Sữa-Chocolat đề nóng sớm mai, qui gon gàng, trước khi đi làm việc.

Còn ở xen rừ, thì nó là một thứ Chocolat để ý quyết, cho bạng nấp đường cũng được, dầu đường cho thường ăng không hề có khuất-bán bao giờ.

Mấy người thích sữa, nên dùng nó, dễ dề, lại tốt mà rẻ hơn những sữa hộp (condensé).

Ai dùng ELESCA thì ưng lòng tức thì!

Có trữ tại tiệm Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE, Saigon.

Manufacture Saigonnaise

DE

CARREAUX & MOSAÏQUES

MAISON FONDÉE EN 1909

Rue d'Arras et Lucien Lacouture à l'hodui

SAIGON

Marque déposée

Hãng làm Gạch-bông bằng Xi-măng để lót nhà, nhiều kiểu gạch mới rất xinh đẹp làm sẵn rồi, trữ trong hàng đặng khi nào có ai mua thứ nào thì có sẵn liền. — *Giá bán rẻ hơn các nơi.*

Gạch-bông làm bằng Xi-măng đủ thứ màu tốt nhứt hạng bên Pháp-quốc đem qua, bởi vậy cho nên, gạch của hàng tôi có danh tiếng nhiều vì gạch thiệt chắc và nhiều màu xinh đẹp lắm.

Xin Chư-tôn đến viếng hàng tôi ở tại Chợ-đủi (Saigon) *đường d'Arras* (trước trại lính lập Ô-ma) thì Chư-tôn sẽ đặng Chủ-nhơn tiếp rước tử-tế và sẽ là bày những đồ cần yếu mà Chư tôn muốn biết.

Xin chư-tôn viết thơ cho chủ-nhơn và xin mục-lục (Catalogue) sẽ gởi liền.

PURGATIF

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại-khoa LE ROY bào-huyền chế ra hồi năm 1776.

Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc hài đáng, chẳng ngày càng hay hiết, danh truyền Khắp cả thế gian, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.

THUỐC XỔ LE ROY đáng sống mà ngăn phòng các bịnh đau trong gan, các phong tà, thì biết nghiệm lắm.

CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để khi trong bụng độ bón-rón, ăn uống Không tiêu, trớt độ đau bụng, thì uống ấy hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sư hạng nhứt, trữ bán, không chỗ nào khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 64

LE ROY

XE MAY ĐẠP

CỦA HÃNG M. CAFFORT

HIỆU:

« ALCYON »

KHÔNG HỀ THUA AI

Đua đường trường cũng là đua tại trường thì hiệu ALCYON đều lấy giải nhứt luôn luôn.

Kỳ 24 Mai 1925, cuộc đua Saigon — Hocmon — Saigon 60 km: M Didou hạng nhứt cỡi xe ALCYON.

Kỳ 10 Mai 1925, cuộc đua tại trường đua:
1.000 thước M. Célicourt hạng nhứt cỡi ALCYON.
20 000 thước M Tran-van-Chanh hạng nhứt cũng cỡi ALCYON.

M. CAFFORT.

N° 22, 24, 26, Rue Catinat. — SAIGON

PHÒNG TRỒNG RĂNG

VINCENZI

Quan Tấn-sĩ Lương y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số biên 22 đường Lagrandière

Khỏn bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hẹn

Thuốc hoàn

NIRVA

Trị bịnh

bỏ Nha-phiên rất thần hiệu

Nó thế cho thuốc Solution R

của ông HOLBE

TRỮ BÁN TẠI TIỆM THUỐC

L. SOLIRÈNE

ở ngang nhà hát tây, Saigon

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với chư-tôn được rõ: những các thứ thuốc Cao-đơn-hườn-tán, của bổn đường đều là thuốc của ông lương-y **VI-TẾ-SANH** *bổn thân ra công chọn lựa các thứ dược nơi mấy danh sau, mà chế luyện cho*

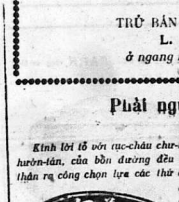

được lận thiên tân mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, dùng hình ông phật mập mà làm kỷ hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người, lấy số ngàn muôn mà kể kháp cả hoàn cầu thấy đều xưng danh tụng đức thiệt, bằng đường miệng chẳng xiết chi.

Chẳng dè mới đây lại có kẻ gian nó giục đồ tư lợi, chẳng kể tổn nhơn hại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao-đơn-hườn-tán rồi nó nhái theo hiệu **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG**, *như là* **(THIÊN . . . ĐƯỜNG)** *hay* **(TIÊN . . . ĐƯỜNG)** *vân vân . . . và làm những bao, những hộp, những ve giống tựa tựa như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi song hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.*

Vậy từ đây nếu chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG** *và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.*

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.
38, rue de Canton 38, CHOLON.
Chủ nhơn cẩn cáo

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

Du Docteur RIP

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* RIP *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gầy cốt cùng là tráng kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống dặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí-lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt dặng cứ lần thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn-bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ làm bội, da thịt đỏ sáng, tinh thần tráng kiện.

GIÁ MỖI VE LÀ BA ĐỒNG BẠC

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Tiệm Pharmacie Franco-Chinois 190-192. Rue des Marins Cholon.